

LICEUL TEOLOGIC ADVENTIST

ȘTEFAN DEMETRESCU

REȚEAUA ADVENTISTĂ DE EDUCAȚIE

PAȘI VERTICALI

Decembrie 2025

Comitetul de redacție:

Redactor șef: Daniela Zaharia

Colegiu de redacție: Tiberiu Koos, Gabriel Dragu,
Eduard Vinereanu, Alexandru Vinereanu, Miriam Petrică,
Alexandru Necula.

Copertă: Eduard Vinereanu

Contact: Revista „Pași Verticali”

Bulevardul Metalurgiei, nr.89,

Sector 4, București.

Telefon: 0742878304

Mail: zahariadaniela25@yahoo.com

ISSN 2972 - 1377

ISSN-L 2972 - 1377

CUPRINS

Marius Munteanu

Câți followers aveți? 6

VERBA MAGISTRORUM

IOANA DUMITRESCU

Reputația 9

Scrisoare de la nepoata Evei. 10

ANTONIA FLUTURICĂ

Maturizare și adolescență: cum să nu îți fie frică să crești 11

EBRIANA MATEI

Mahanaim 15

CRISTINA SAVA

Ne mai vorbește Dumnezeu astăzi? 17

DOINA COCONU

Căldură 19

Lumină de toamnă. 20

Bacoviană 21

Toamna 22

De toamnă 22

Iarna 23

Iarna pe ulița... sufletului... 24

IULIA DRĂGHICI

Mai puțin decât meriți. 25

Lumină și țărână. 26

LUMINIȚA NISTOR

Cugetări. 26

LAURENȚIU PRUNĂ

Până când? 27

FLORIN BICĂ

Credință cât muntele. 32

BASTOREALĂ LAURENȚIU

Historia – magistra vitae 34

DANIELA ZAHARIA

Coordonate ale operei Anei Blandiana. 36

INVITAȚI

DAN PURIC

Scrisoare către Dumnezeu 45

TITU DINUȚ

Orașul riveran 47

Iarna din calendă 48

Panseuri 49

OVIDIU BĂLUȚĂ

Păcatul ca act stupid 50

LIRA LUI ORFEU

Clasele IX C și IX D

Definiții 56

MELISSA CRĂSNEANU

Viața 60

Ecouri 60

Haină albă 61

FLAVIA ADELINA COȚOAPĂ

Întrebări 61

Păstrez 62

SVIRIDOV ANA MARIA

Casa părintească 62

DARIA MIRIAM CRANTEA

Te scriu în vise ca poetul 63

Timp? 64

RADU MATEI

Sfârșit de toamnă 64

DANIEL FUDULU

Legământul nopții 65

Elipsa dragostei 66

ȘCHIOPU CONSTANTIN DARIUS ANDREI

Relevanța cunoașterii epocilor stilistice în practica muzicală 67

PERPETUUM MOBILE

ACTIVITĂȚI REPREZENTATIVE ALE LICEULUI 73

Marius Munteanu

directorul Departamentului Educație din cadrul
Diviziei Inter-Europene

CÂȚI „FOLLOWERS” AVEȚI?

Frica de Domnul este școala înțelepciunii și smerenia merge înaintea slavei.

Prov. 15:33

La o școală confesională, cum este Ștefan Demetrescu, suntem familiarizați cu texte biblice. Cel pe care tocmai l-am folosit în titlu face parte din repertoriul dascălilor, predicatorilor, părinților, bunicilor noștri, și ne este administrat *la timp și nelatimp*.

Una din cărțile Bibliei pe care o citeam cu plăcere în copilărie, cel puțin până pe la jumătate, era Exodul. Mă opream acolo, pentru că eram mult mai atras de ce fusese scris până atunci: aventură, răsturnări spectaculoase de situație, „năzdrăvănia” cu sicriașul de papură, minuni, plăgi, evadarea din Egipt, decât de legile privitoare la avere (n-aveam), discursul despre slobozenie și viață (am crescut sub comuniști) sau mai ales poruncile pentru facerea cortului (mă plictiseam). Și-mi plăcea, e puțin spus, mă mândream cu Dumnezeuul meu Care-i bătea pe egipteni la zero pe terenul lor.

Acum, când scriu, mă gândesc în primul rând la voi, prietenii mei tineri, care sunteți mai mult sau mai puțin de vârsta copilului meu. Vă găsiți voi prin Exodul? Într-un veac ce dictează afirmarea cu orice preț, ce rost mai au istoriile mileniilor trecute? În studiul realizat de George Barna, 84% dintre respondenți afirmă că *cel mai înalt țel al vieții este să te bucuri de viață cât mai mult posibil*, 86% consideră că *pentru a fi împlinit ești obligat să alergi după lucrurile pe care le dorești cel mai mult*, iar 91% cred că *cel mai sigur drum pentru a te găsi pe tine este să te uiți în interiorul tău*. Așa stând lucrurile, îi dau dreptate celui care spune că grupul religios cu cea mai mare rată de creștere este cel reprezentat de închinătorii la sine.

Opriți-vă puțin la primul capitol din Exodul! E vorba de voi pe-acolo. Intră generația voastră în scenă, după ce părinții și bunicii (Iosif și familia lui) s-au străduit și ei să facă ce-i mai bine, dar s-au dus. Acum e timpul vostru! E-adevărat, în LTA vă bucurați de o cetate de scăpare. Dar afară, greu de tot: pare că toți aparțin majorității religioase și ori de câte ori vă distingeți, începe „asuprirea”. Ce șanse mai aveți la remarcare publică?

Ca să rămâneți în istorie, Exodul 1 vă sugerează două căi: treceți la împăratul cel nou sau stați cu Împăratul! Împăratul cel nou era unul dintre eroii Egiptului: îl copiază pe Iosif și zidește el, preventiv, cetăți pentru merinde. Istoria consemnează și că, prin deciziile acestui rege, s-a consolidat spiritul naționalist al egiptenilor. Dar cine-i? Fiți atenți: la câte a făcut pentru țară și, prin urmare, apărea în fiecare zi la TV, se scria despre el în toată presa, participa la toate evenimentele mondene, până astăzi, la noi, istoricii antici nu sunt siguri cine a fost - ori Ahmose, ori Amenhotep I, ori Thutmose I. Iată de ce spun că în istoria care contează nu se intră obligatoriu pe covorul roșu.

Să vă spun și cum e să stai cu Împăratul. Mai apar două personaje în primul capitol. Nu știu dacă erau studenți la Facultatea de Moașe și efectuau practica sau erau deja absolvenți și angajați. Nu știu nici dacă au fost apreciate vreodată public pentru efort, dacă le-a fotografiat cineva (mai mult decât pentru legitimație), și totuși au intrat, au rămas în istorie și au duim de „followers”. Nominal: Șifra și Pua. Am întrebat prieteni evrei cât de des sunt folosite aceste nume astăzi pentru a identifica copii și mi s-a spus că apar extrem de rar. Cât despre contemporanii creștini protestanți, aceste două nume sunt atât de șterse și fără reverberații, încât nu am auzit pe nimeni, nici prin liceul nostru, nici prin bisericile noastre, care să le poarte. Uitați-vă prin jur! Sigur găsiți Sara, Rahela, Miriam, Estera, chiar și Lea și Penina, dar nu Șifra și Pua. Doar Biblia le amintește. Ce au făcut cele două mai mult decât marele Faraon, încât să-i ia acestuia locul în „Gala 10 pentru Egipt”? Exodul 1:17 - *Dar moașele s-au temut de Dumnezeu...* Asta-i tot? Exact atât! Puneți-L pe Dumnezeu azi la locul Lui, primul în zi, faceți ce vă spune (și voi știți prea bine ce), iar de „followers” Se ocupă El.

O persoană începe să trăiască atunci când poate trăi în afara sa. Cu cât admiri mai mult ceva mai grozav decât tine, cu atât devii mai viu. Cu cât te respecți mai mult pe tine însuși ca fiind cea mai grozavă ființă în viață, cu atât viața ta devine mai îngrozitoare.

Albert Einstein

”The End of Absolutes: America’s New Morale Code”, Barna, May 25, 2016,
<http://www.barna.com/research/the-end-of-absolutes-americas-new-moral-code/>

Verba magistorum

REPUTAȚIA

prof. Ioana Dumitrescu

„Reputația este un idol și cea mai falsă cerință socială, adesea dobândită fără merit și adesea pierdută fără vreo vină.”
— Edward VIII, Ducele de Windsor

„Un nume bun este mai de dorit decât o bogăție mare, iar a fi iubit prețuiește mai mult decât argintul și aurul.”
— Proverbe 22:1

„Un nume bun este mai de preț decât untdelemnul mirositor.”
— Eclesiastul 7:1

Am auzit prima afirmație și m-a impresionat profund. Poate pentru că tema reputației și a unui nume bun a fost mereu una sensibilă pentru mine, personal, dar și pentru că trăim într-o lume în care zvonurile fac atât de mult rău.

Autorul primei afirmații este un om despre care istoricii spun că și-a abandonat țara și responsabilitatea atunci când a abdicat de la tronul Angliei. El a susținut că a făcut-o pentru femeia pe care o iubea. Așadar, poate cuvintele lui nu sunt luate prea mult în seamă. Totuși, m-au surprins și le-am găsit adevărate.

Unii oameni trăiesc pentru reputația lor. Fiecare mișcare a lor e calculată astfel încât nimeni să nu poată spune ceva rău despre ei. Primul exemplu care îmi vine în minte este Iuda, fratele lui Iosif. După ce și-a confundat nora cu o prostituată și s-a culcat cu ea, a fost mai preocupat de reputația lui decât de păcatul pe care îl făcuse. Și sunt multe alte exemple. Dar partea din citat – „dobândită fără merit și pierdută fără vreo vină” – m-a pus pe gânduri în

legătură cu cât de fragilă este imaginea noastră. Și asta m-a făcut să mă gândesc la Isus, cel mai desăvârșit Om Care a trăit vreodată, Care a fost ucis, acuzat și pe Care nimeni nu s-a găsit să-L apere. A fost batjocorit și ridiculizat, deși nu a meritat nimic din toate acestea. Iar lista martirilor care L-au urmat este lungă.

Așadar, eram gata să spun că fostul rege avea dreptate și că versetele din Scriptură pe care le știam din copilărie despre importanța unui nume bun sunt depășite. Dar apoi le-am recitit, cu mai multă atenție.

Biblia nu spune că un nume bun este cea mai mare bogăție pe care o poți avea. Nici pe departe! Proverbe afirmă că un nume bun este de preferat în locul marilor bogății – așadar, mai valoros decât lucrurile materiale care pier, la fel cum a fi iubit este mai de preț decât argintul și aurul. Iar Eclesiastul confirmă aceeași idee, spunând că un nume bun este mai bun decât untdelemnul de mare preț.

Toate aceste afirmații sunt grade de comparație. Și, fiind vorba de grade de comparație, un comparativ nu este un superlativ. Un nume bun este mai bun decât x, dar nu este cel mai bun lucru.

Am reușit, în cele din urmă, să pun toate cele trei citate în armonie, înțelegând că sunt doar fațete diferite ale aceluiași principiu: „un nume bun trebuie prețuit și căutat, dar când devine o valoare supremă, devine un idol”. Biblia ne îndeamnă să căutăm mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, nu a noastră. (Matei 6:33)

Dar există și un alt verset care apare în discuție de fiecare dată când vorbim despre reputație sau despre a face ce e corect: „Feriți-vă de orice se pare rău.” (1 Tesaloniceni 5:22)

Cred că toate aceste idei sunt în armonie. Ar trebui să încercăm să trăim

vieți fără păcat, să preferăm un nume bun în locul bogățiilor și aurului, dar să fim și conștienți că nu trebuie să facem din numele nostru bun sau din reputație un idol, pentru că nu putem controla părerile oamenilor sau dorința lor de a bârfi. Și vreau să închei cu un ultim verset, ca punct de echilibru față de cele din Proverbe și Ecclesiastul și pentru toate acele momente când teama de ce ar putea spune alții ți-a întunecat judecata: „Frica de oameni este o cursă, dar cel ce se încrede în Domnul este ocrotit.” (Proverbe 29:25)

Domnul să ne dea înțelepciune în orice vreme!

SCRISOARE DE LA NEPOATA EVEI

prof. Ioana Dumitrescu

Tată,
Îți scriu de pe meleagurile-amare,
Din valea-n care singură-am fugit.
E-atâta plâns, atâta-nsingurare,
De casa Ta mi-e-un dor neobosit.

Mi-e-așa de dor de-o lume nepătată,
Mi-e dor de gând curat și inimă la fel,
Mi-e dor de liniștea ce mi-a fost dată –
Am obosit să tot alerg fără vreun țel.

Oh, Tată,
Îmi e dor de pomul vieții,
Și de frunzișul lui vindecător,
Mi-e dor de glasul Tău în ceasul dimineții.
Cum am putut să-l cred pe-acel
înșelător?

Din tot ce mi-a promis, e numai scrum,
Și toată cunoștința m-a împovărat,

Prietenii-s puțini, rămân pe drum,
Și lumea se gândește numai la păcat.

Dar, Tată,
Încă sunt aici. Mai am de stat.
Și cât va fi, doar Tu măsoți prin stele.
Păstrează-mi pasul alb, răscumpărat,
Ferit de focul gurilor prea rele.

Și dacă peste fapta de iubire,
Vrăjmașul mângălește ce vrea el,
Ascunde-mă-n iubirea Ta, Părinte,
Să mă încred, să nu mă tem defel.

MATURIZARE ȘI ADOLESCENȚĂ: cum să nu îți fie frică să crești

Psih. Antonia Fluturică

Procesul de maturizare nu este o succesiune liniară de achiziții, ci o experiență profund conflictuală, uneori fragilă, alteori dureroasă, în care identitatea se formează prin pierdere, confruntare, eșec, revelație și reasezare interioară. Adolescența, mai ales în intervalul 16–19 ani, este zona cea mai intensă a acestui proces, acolo unde copilăria încă își trimite ecourile, iar adultul nu este încă stabilizat, ci doar presimțit. Descoperirea valorilor nu este o lecție predată, ci o trăire care se naște din tensiunea dintre ceea ce suntem și ceea ce presimțim că ar trebui să fim. În acest spațiu al devenirii, maturizarea nu este simpla adaptare la normele sociale, ci construcția unei conștiințe capabile să suporte adevărul despre sine, despre lume și despre responsabilitate.

„Ești ceea ce faci, nu ceea ce spui că vei face.” (C. G. Jung)

Adolescentul se află, psihologic vorbind, într-o stare de instabilitate structurală profundă. Identitatea nu mai este primită din afară, de la familie sau de la mediul imediat, ci trebuie reconstruită din interior. Nevoia de sens se intensifică, iar întrebările despre bine, adevăr, libertate, iubire și suferință capătă o greutate existențială reală. În această etapă, valorile nu sunt învățate ca principii abstracte, ci trăite

sub formă de ciocniri interioare.

Adolescenții nu caută doar răspunsuri, ci mai ales coerență între ceea ce li se spune și ceea ce trăiesc. De aceea, maturizarea autentică nu se poate construi în absența onestității emoționale și a unui climat relațional securizant.

Ion Vianu a surprins cu finețe această zonă fragilă a formării în lucrările sale autobiografice și reflective asupra condiției umane, arătând că maturizarea înseamnă, înainte de toate, capacitatea de a privi fără iluzii atât propria vulnerabilitate, cât și limitele celorlalți („Amor Intellectualis”, Polirom, 2010). Din această perspectivă, adolescentul nu are nevoie de perfecțiune din partea adulților, ci de autenticitate. Acolo unde adulții mimează certitudinea, tinerii simt falsul; acolo unde adulții pot recunoaște îndoiala, se poate naște dialogul formator. Maturizarea presupune tocmai această asumare a ambiguității existențiale fără refugiul în cinism sau în idealisme nerealiste. Descoperirea valorilor urmează același traseu al tensiunii interioare. Valorile nu sunt obiecte transmise dintr-o generație în alta, ci realități interiorizate prin experiență. Un adolescent învață ce este loialitatea nu citind o definiție, ci trăind trădarea; învață ce este iertarea nu dintr-o lecție morală, ci din contactul cu propria vinovăție; învață

responsabilitatea nu prin constrângere, ci prin întâlnirea cu consecințele liberei alegeri. Din punct de vedere psihologic, această etapă este dominată de un conflict între dorința de autonomie și nevoia de siguranță, între revoltă și dependență, între ideal și real. Acest conflict nu trebuie suprimat, ci conținut și înțeles.

Lucian Blaga a vorbit despre om ca fiind situat între mister și cunoaștere, între limită și transcendență. În adolescență, această tensiune devine aproape insuportabil de intensă. Tânărul simte că lumea este mai mare decât el, dar și că sinele său este mai vast decât realitatea în care trăiește. Nevoia de sens capătă uneori forme dramatice, iar vidul interior pe care mulți îl resimt nu este un semn de slăbiciune, ci expresia unei conștiințe care începe să se trezească. Blaga vorbea despre „cenzura transcendentă”, despre limitele structurale ale cunoașterii, iar adolescentul se lovește pentru prima dată, dureros, de propriile limite: limitele corpului, ale inteligenței, ale familiei, ale destinului („Trilogia Culturii”, Humanitas, 2011 și apoi „Trilogia Valorilor”, Humanitas, 2014).

„Dacă ești o persoană înzestrată, nu înseamnă că ai câștigat ceva, înseamnă că ai ceva de oferit.” (C. G. Jung)

Maturizarea psihologică autentică nu înseamnă dispariția conflictelor interioare, ci integrarea lor. Tânărul matur nu este cel care nu mai suferă, ci cel care își poate suporta suferința fără a o transforma în agresivitate sau fugă. În acest sens, adolescența este vârsta marilor mecanisme de apărare: negare, idealizare, depreciere, ironie, retragere. Ele protejează un eu încă fragil de anxietatea unei lumi prea complexe. Problema nu este folosirea

acestor mecanisme, ci fixarea în ele.

Maturizarea presupune tocmai capacitatea de a renunța treptat la ele și de a intra într-o relație mai directă cu realitatea. Vasile Dem. Zamfirescu a subliniat în mod constant importanța asumării vieții interioare ca spațiu al devenirii autentice. Nu ne maturizăm prin evitare, ci prin confruntare. Nu devenim adulți prin acumulare de roluri, ci prin integrarea conflictelor din adâncul nostru. Adolescenții care par „fără probleme” sunt uneori cei care au învățat prea devreme să-și reprime întrebările, nu cei care și le-au rezolvat. O maturizare sănătoasă implică traversarea neliniștii, nu anularea ei.

Descoperirea valorilor se petrece într-un cadru relațional complex: familia, școala, grupul de egali, comunitatea religioasă, spațiul digital. Adolescenții sunt astăzi expuși unei suprasaturații de modele, adesea contradictorii. În acest context, pericolul major nu este lipsa reperelor, ci confuzia produsă de prea multe repere nestructurate. Maturizarea presupune capacitatea de selecție valorică. Tânărul trebuie să poată spune nu, să poată renunța, să poată ierarhiza. Această capacitate nu se dezvoltă prin predică morală, ci prin exersarea libertății responsabile. Pentru părinți, această etapă este una dintre cele mai dificile. Copilul care odinioară se orienta exclusiv după ei începe să se îndoiască, să îi conteste, uneori să îi respingă. Din punct de vedere psihologic, acest proces nu este un eșec educațional, ci o etapă firească a desprinderii identitare. Adolescența aduce cu sine nevoia de separare simbolică. Părintele care confundă atașamentul cu controlul produce fie revolte violente, fie supuneri fragile, ambele cu efecte negative pe termen lung. Adultul care poate rămâne prezent fără a fi invaziv, care poate oferi limite fără a anula autonomia,

contribuie decisiv la maturizarea sănătoasă a copilului său. Constantin Noica a vorbit despre devenirea într-o ființă ca despre o construcție interioară lentă, riguroasă, care cere disciplină, răbdare și reflecție. Adolescența este momentul în care această devenire începe să fie conștientizată. Tânărul începe să simtă că viața sa nu este doar o succesiune de evenimente, ci un destin care se construiește prin alegeri. Valorile devin astfel jaloane ale destinului, nu simple convenții (în „Devenirea într-o ființă”, Humanitas, 1998). Când un adolescent începe să refuze compromisul interior, chiar și cu prețul singurătății, se poate spune că maturizarea lui a început.

Școala joacă un rol esențial în acest proces, nu doar prin transmiterea de cunoștințe, ci prin climatul relațional pe care îl creează. Un mediu educațional care valorizează competiția fără solidaritate produce tineri performanți, dar adesea fragili interior. Un mediu care valorizează doar conformismul produce tineri obedienți, dar lipsiți de discernământ. Maturizarea autentică se formează acolo unde performanța este dublată de sens, unde regula este dublată de înțelegere, unde autoritatea este dublată de respect reciproc. Profesorul nu este doar un furnizor de informații, ci un martor al devenirii elevului. Prezența lui umană contează uneori mai mult decât lecția predată.

„Credem că ne putem controla pe deplin. Cu toate acestea, un prieten poate dezvălui cu ușurință ceva despre noi despre care nu aveam nicio idee.” (C. G. Jung)

Antoine de Saint-Exupéry a formulat una dintre cele mai profunde

reflecții despre maturizare atunci când a scris că „nu vezi bine decât cu inima”. „Micul Prinț” nu este doar o poveste pentru copii, este o metaforă despre devenire, o alegorie a valorilor și a simplității adevărului. Adolescența este tocmai vârsta la care vederea inimii începe să se formeze, dar este încă instabilă. Tânărul simte intens, iubește absolut, urăște radical. Polaritățile sunt extreme. Tocmai de aceea, el are nevoie de adulți care să nu îi disprețuiască trăirile, ci să le ofere sens. Iubirea adolescentină nu este mai puțin serioasă decât cea a adultului, ci doar mai fragil reglată. Suferința adolescentină nu este un moft, ci expresia unei structuri interioare în plină configurare.

În plan psihologic profund, maturizarea presupune trecerea de la o identitate construită pe oglindire la una construită pe asumare. La început, tânărul este ceea ce cred ceilalți despre el. Treptat, devine ceea ce alege să fie, în raport cu propriile valori. Această trecere este una dintre cele mai dificile transformări ale vieții. Ea presupune pierderea idealizării de sine, confruntarea cu limitele reale, acceptarea imperfecțiunii. Tocmai aici apar cele mai mari fragile emoționale: anxietatea de eșec, teama de respingere, rușinea, sentimentul de inadecvare. Dacă aceste trăiri nu sunt înțelese și conținute, ele pot conduce la retragere, depresie, comportamente de risc.

Descoperirea valorilor este un proces de lungă durată, care nu se finalizează odată cu adolescența, dar care își pune atunci bazele decisive. Valorile nu sunt doar norme morale, ci structuri interioare de organizare a sinelui. Ele dau sens suferinței, orientează dorința, structurează speranța. Un tânăr fără valori

interiorizate este ușor de manipulat, indiferent cât de inteligent ar fi. Un tânăr cu valori fragile va oscila între idealuri înalte și compromisuri dureroase. Un tânăr care își construiește valorile prin reflecție și experiență capătă treptat stabilitate interioară. Simone de Beauvoir a afirmat că nu ne naștem, ci devenim ceea ce suntem. Această devenire este esența maturizării. Nu devenim prin simpla trecere a timpului, ci prin confruntarea cu libertatea și cu responsabilitatea. Adolescența este vârsta la care libertatea începe să fie gustată, dar responsabilitatea este încă percepută ca o constrângere. Maturizarea presupune tocmai integrarea celor două: a înțelege că libertatea fără responsabilitate devine haos, iar responsabilitatea fără libertate devine alienare („Memoriile unei fete cumiți”, Humanitas, 2011).

Pentru comunitatea educațională și pentru familia creștină, maturizarea nu poate fi separată de dimensiunea spirituală. Valorile morale, credința, sensul transcendent al vieții nu sunt simple adaosuri la dezvoltarea psihologică, ci structuri de profunzime ale identității. Un adolescent care nu găsește un sens mai înalt suferinței sale riscă să transforme durerea în nihilism sau auto-distrugere. Un adolescent care descoperă sensul ca relație cu Dumnezeu își poate integra suferința într-un orizont al speranței. Credința nu îl scutește de conflicte, dar îi oferă un cadru de semnificație în care acestea pot fi suportate.

Maturizarea autentică nu este spectaculoasă. Ea nu se recunoaște în gesturi eroice, ci în alegeri mici, zilnice, uneori tăcute: a spune adevărul când minciuna ar fi mai comodă, a respecta o promisiune când tentația renunțării este

mare, a cere iertare când orgoliul ar dicta fuga, a rămâne fidel valorilor când presiunea grupului cere conformism. Aceste micro-alegeri construiesc structura morală a adultului de mâine. Adolescenții nu au nevoie de discursuri grandioase despre valori, ci de contexte reale în care să le poată exersa. Relația dintre maturizare și descoperirea valorilor este una circulară. Pe măsură ce tânărul se maturizează, valorile sale se rafinează. Pe măsură ce valorile se clarifică, maturizarea se stabilizează. Lipsa uneia dintre aceste componente fragilează întreaga structură a personalității. De aceea, rolul părinților, al profesorilor și al consilierilor nu este de a „modela” tânărul după un tipar ideal, ci de a-l însoți în acest proces dificil al devenirii.

„Visul este o mică ușă ascunsă în cel mai profund și mai intim sanctuar al sufletului, ce se deschide spre acea noapte cosmică primordială care era sufletul, cu mult înainte de a exista ego-ul conștient.” (C. G. Jung)

Adolescența nu este o boală, ci o naștere psihologică. Ca orice naștere, ea implică durere, ruptură, teamă, dar și o promisiune de viață nouă. Crizele adolescentului nu sunt semne ale eșecului educațional, ci semne ale unei structuri interioare care se reorganizează. Acolo unde adulții pot răspunde crizei cu prezență calmă și consecvență, tânărul are șanse mari să transforme haosul în sens. Acolo unde criza este întâmpinată cu panică, dispreț sau abandon, se pot fixa traume de durată.

Maturizarea nu este o reușită individuală izolată, ci un proces comunitar. Nimeni nu se maturizează singur. Avem nevoie de privirea celuiilalt, de confirmarea, de corectarea și de iertarea

celorlalți pentru a ne deveni cu adevărat. Adolescenții care cresc în medii relaționale sigure, în care greșeala nu este pedepsită prin abandon, ci corectată prin dialog, dezvoltă o capacitate mult mai mare de autoreglare emoțională și discernământ moral.

Descoperirea valorilor nu este un lux al adolescenței târzii sau al vieții adulte, ci o necesitate a acestei etape fragile. Tânărul care nu își formează un nucleu valoric riscă să își construiască identitatea exclusiv pe validare externă. Această dependență de aprecierea celorlalți îl face vulnerabil la manipulare, la conformism și la pierderea sensului. În schimb, tânărul care începe să își asculte conștiința chiar și atunci când aceasta intră în conflict cu grupul face deja pași importanți spre maturitate.

„Cea mai grea povară pentru un copil este viața netrăită a părinților săi.”
(C. G. Jung)

În final, procesul de maturizare și descoperirea valorilor nu pot fi grăbite, dar pot fi sprijinite. Ele cer timp, răbdare, dialog, asumare și iubire necondiționată. Adolescenții nu trebuie „reparați”, ci însoțiți. Ei nu au nevoie de adulți infailibili, ci de adulți sinceri. Nu au nevoie de perfecțiune, ci de prezență. Maturizarea nu este o destinație atinsă brusc la 18 ani, ci un drum care începe în adolescență și continuă toată viața. Iar valorile descoperite pe acest drum devin, în timp, structura profundă a caracterului, locul în care viața interioară se întâlnește cu responsabilitatea față de ceilalți și față de Dumnezeu.

Cu drag,
Psih. Antonia Fluturică
Profesor Consilier Școlar LTA

Mahanaim

prof. Ebriana Matei

Doamne, ce minunat ai putut să fii când Te-ai gândit să faci o mică-mpărăție / tabără de iubire din profesori, din părinți și niște copii!

Mi-aduc aminte, ca și cum ar fi fost ieri, de ziua în care am pășit pentru prima dată în curtea acestui liceu. Îmi simțeam inima bătând tare și mă întrebam dacă voi reuși să mă integrez, dacă oamenii mă vor primi și dacă voi face față unui astfel de loc. Nu știam atunci că locul acesta — „Mahanaim” — urma să devină una dintre cele mai importante opriri din călătoria mea cu Dumnezeu.

Anii au trecut, dar emoția aceea de

început e încă vie în inima mea. De fiecare dată când vin aici, simt că Dumnezeu mi-a scris demult o poveste în care a îngăduit să mă întorc în tabăra în care m-am format — dar de data aceasta, cu o altă misiune. Astfel, liceul este o poveste în care fiecare elev își găsește rostul și locul pregătit de Dumnezeu.

Astăzi, vă privesc cu atâta drag — atât pe voi, cei din clasele a IX-a, aflați la început de drum, cât și pe voi, cei mari, deja cu experiență — și-mi dau seama că istoria se repetă. Aceleași emoții, aceleași întrebări, dar și aceeași prezență sfântă care veghează peste „tabăra lui Dumnezeu”.

Când Iacov a numit acel loc „Mahanaim”, nu a făcut-o întâmplător. În acel moment al vieții lui, Iacov era pe drum spre casă, după ani lungi de pribegie. În spatele lui rămăsese Laban, cu amintirile și greutățile din Haran, iar înaintea lui îl aștepta Esau, fratele pe care îl înșelase odinioară. Era un drum al fricii, al nesiguranței, al întrebărilor. Se simțea mic, vulnerabil și nu știa ce îl așteaptă.

Și totuși, chiar acolo, în mijlocul nesiguranței, Dumnezeu i-a ieșit în întâmpinare. Biblia ne spune că, atunci când Iacov și-a ridicat ochii, a văzut îngerii lui Dumnezeu venind spre el. A fost o clipă în care cerul și pământul s-au întâlnit. Inima lui Iacov, plină de teamă, a fost cuprinsă de pace și a spus cu uimire și recunoștință:

„Aceasta este tabăra lui Dumnezeu.” (Geneza 32:2).

La fel ca Iacov, și voi începeți un drum nou, poate cu teamă, poate cu nerăbdare. Dar aici, în tabăra noastră, veți descoperi că nu sunteți singuri. Dumnezeu e cu voi în fiecare zi de școală, la fiecare test, în fiecare prietenie și în fiecare clipă în care simțiți că nu mai puteți.

Veți avea zile ușoare și zile grele, dar tocmai acolo, în mijlocul provocărilor, veți simți cum Dumnezeu vă modelează. În Isaia 41 cu 10, primim următorul îndemn: „Nu te teme, căci Eu sunt cu tine; nu te uita cu îngrijorare, căci Eu sunt Dumnezeul tău; Eu te întăresc, tot Eu îți vin în ajutor.”

Să nu uitați niciodată că a învăța nu înseamnă doar a aduna cunoștințe, ci a învăța să trăiți frumos și cu sens. În această tabără a lui Dumnezeu, veți învăța despre disciplină și responsabilitate, despre bunătate și curăție, dar mai ales despre rugăciune, har și Evanghelie – veste bună

că Hristos a venit în lume să ne aducă viața veșnică și că prin jertfa Sa suntem iertați de păcate și mântuiți. Nu uitați: „Temerea de Domnul este începutul înțelepciunii.” (Proverbe 9:10) — acesta este secretul care dă sens tuturor lucrurilor pe care le veți descoperi în anii ce vin.

Pe voi, cei mari, vă privesc cu un amestec de bucurie și melancolie. Voi sunteți la marginea unui drum care aproape se încheie și la începutul altuia, mai mare, mai necunoscut, dar plin de promisiuni. Voi sunteți generația care predă ștafeta. Și nu o predați oricum, ci cu demnitate, cu credință, poate cu lacrimi, dar și cu multă recunoștință. În anii aceștia ați învățat că a fi parte din Mahanaim înseamnă a fi parte dintr-o familie, dintr-o lucrare, dintr-o poveste care nu se termină aici.

Îmi place să cred că liceul nostru este ca o flacăra. Fiecare generație o poartă pentru o vreme, o ține aprinsă și apoi o dă mai departe celor care vin. Așa se face că Mahanaim trăiește de atâția ani — prin oameni care au ales să nu lase flacăra să se stingă.

Voi, cei care lăsați o moștenire, sunteți chemați să fiți lumina care rămâne aprinsă, chiar și când pașii voștri vor trece dincolo de porțile liceului. „Voi sunteți lumina lumii.” (Matei 5:14)

Iar voi, bobocii, veți purta de acum înainte această lumină. Poate că uneori va părea greu, dar să știți că Dumnezeu nu caută perfecțiunea, ci inimile dispuse să fie folosite. El transformă slăbiciunea în putere și nesiguranța în credință.

Uneori, în anii de liceu, veți simți că nu sunteți suficienți, că nu vă ridicați la așteptări. Dar chiar în acele momente, amintiți-vă de promisiunea lui Hristos: „Harul Meu îți este de ajuns, căci puterea

Mea în slăbiciune este făcută desăvârșită.” (2 Corinteni 12:9) Nu trebuie să fii cel mai bun din clasă ca să fii prețios înaintea lui Dumnezeu. Trebuie doar să-I aparții.

Mahanaim înseamnă mai mult decât un nume sau un liceu — înseamnă o chemare. Chemarea de a fi oameni ai lui Dumnezeu, credincioși, blânzi, învățați, curajoși și sinceri. Să aparții de Mahanaim înseamnă să crești în har și în înțelepciune; să înveți să iubești mai mult și să judeci mai puțin; să înțelegi că adevărata reușită nu se măsoară în diplome, ci în inimile atinse de viața ta.

Vă spun asta pentru că am trăit-o pe pielea mea. Am plecat din acest liceu cu gândul că lumea e mare și viața e grea uneori, dar peste tot am purtat cu mine amintirea rugăciunilor de dimineață, a zâmbetului oferit de un profesor care m-a

încurajat, a cântecelor care mi-au rămas în suflet și care răsunau atât de bine sub bagheta profesorului de muzică și lista e tare lungă. Toate acestea sunt dovezi că Mahanaim nu este doar o școală — este o tabără vie, o biserică a tinerilor care învață să slujească.

Și dacă aș putea să rezum tot ce s-a spus și trăit în această seară într-o singură rugăciune, L-aș ruga pe Dumnezeu atât: Doamne, rămâi Tu în tabăra noastră! Fă din Mahanaim un loc unde inimile să vibreze pentru Tine, unde tinerii să Te descopere, iar viitorul să se scrie cu credință! Știm că ne-ai chemat pe fiecare la o misiune, de aceea vrem să-Ți spunem că: „Suntem gata și dispuși să lucrăm pentru Tine! Da, Doamne... și noi venim!” - Amin!

NE MAI VORBEȘTE DUMNEZEU ASTĂZI?

prof. Cristina Sava

Se întâmpla cu mulți ani în urmă. Pe când eram mamă tânără, de un singur copil. Între timp, m-am mai îmbogățit cu încă două fete. Era vară, stăteam în apartamentul în care copilărisem și, pentru că era o zi de vineri, eram în toiul pregătirilor de Sabat. Băiatul meu, care nu avea nici doi ani, se juca pe lângă mine. Eu aveam oale pe foc, toate geamurile larg deschise și încercam să dau și cu mopul în camera lui. Radu a fost dintotdeauna un copil ascultător, dar foarte activ. Însă, în acea zi de vineri, nici nu știam efectiv unde este.

Mama locuia cu noi și probabil

amândouă am crezut că este cu cealaltă. În timp ce dădeam cu mopul în camera lui, îmi vine un gând care îmi spune să mă duc să văd ce face Radu. Fusesse o pală de vânt care făcuse un curent puternic, iar eu m-am dus imediat cu gândul că s-au deschis mai multe geamuri. Pentru o secundă am ignorat gândul, că doar nu era să las lucru la jumătate. Apoi am auzit un glas care mi-a spus poruncitor să mă duc să văd unde e Radu. Nu știu de ce, dar m-am dus tocmai în celălalt capăt al apartamentului, la balcon. Nu v-am spus că stăteam la etajul 6. Ce am văzut acolo m-a făcut să paraliziez.

Radu reușise să scoată pe balcon un scaun foarte greu și se urcase pe el. Era aplecat la unghi de 90 de grade peste balcon, iar cea mai mare parte a corpului era în aer. Practic, marginea balconului îi venea undeva mult sub mijloc. Am încremenit. Am pășit încet în spatele lui pentru a nu-i atrage atenția și l-am prins. După ce l-am dat jos de acolo, cred că am plâns o jumătate de oră, fără să mă pot opri. Mi-a spus că voia să vadă trotuarul nostru și nu înțelegea ce făcuse greșit. Trebuie să mărturisesc că de atunci și până ne-am mutat din apartament la casă, toate geamurile au stat numai rabatate. Ne mai vorbește Dumnezeu astăzi? Categorie, da! Și acum, după mai bine de 16 ani, îmi amintesc acea voce. O dată în viață probabil că cei mai mulți dintre noi avem un moment de genul acesta, în care Dumnezeu ne vorbește clar. Dar dacă nu? Doar acesta este modul în care Dumnezeu comunică cu noi? În niciun caz!

Eram la liceu, desigur, la LTA, elevă în clasa a noua. Pe atunci, liceul avea sediul în Vitan-Bârzești. Eu locuiam în București, tocmai în Drumul Taberei, și făceam o navetă foarte obositoare, depinzând de mijloacele de transport în comun, așa cum erau ele în 1999, adică veneau greu, chiar și la jumătate de oră. Iar eu făceam drumul până acasă din trei bucăți, primul autobuz fiind foarte important, deoarece, dacă nu îl prindeam, le dădea pe celelalte peste cap. În acea zi de care vă povestesc, mai aveam destul de mult până la stația de autobuz, eram prin dreptul unității militare, când îl văd venind în intersecție. Era fix ăla care îmi trebuia și normal că venise mai devreme. Nu exista pe atunci noțiunea de orar al autobuzelor și de ore fixe la care să treacă. Am început să alerg către stație, deși nu

aveam nicio șansă să ajung la timp. L-am rugat pe Domnul să mă ajute să prind autobuzul. Și ce credeți? Nu știu ce problemă a avut autobuzul, deoarece, când a ajuns în stație, șoferul a coborât și a început să se uite pe lângă el. Atunci am început să alerg mai cu spor. Și am reușit să mă urc în el. Niciodată până atunci nu m-am simțit mai iubită de Dumnezeu. Cu mintea mea de atunci, îmi era greu să concep că Dumnezeu răspunde la o rugăciune atât de banală ca a mea. Și câte astfel de ocazii nu au mai fost după aceea și sunt sigură că și în viețile voastre este la fel.

Ne mai vorbește Dumnezeu astăzi? Categorie, da! Dumnezeu poate fi și un cutremur puternic, dar și un susur blând. Ne poate răspunde la lucruri mărunte, dar ne poate îndruma și în a lua decizii de viață. Sunteți la vârsta la care luați astfel de decizii. Este o perioadă în care se așteaptă multe de la voi. Acum porniți spre o viitoare carieră, poate cunoașteți persoana cu care veți fi la bine și la rău. Însă, mai presus de orice, asigurați-vă că Îl aveți pe El! Faceți-vi-L Prieten de drum, ascultați-L când vă vorbește, pentru că o face sigur dacă deschideți discuția voi! Lui nu Îi place să dea buzna, doar stă la ușă și bate.

Trăiți o vârstă unică – vârsta la care să Îl alegeți pe El! Odată făcută această alegere, restul vi se va da pe deasupra. Cariera, familia, prietenii sunt bonusuri pe care le primim în urma umblării cu El și ascultării de glasul Lui. L-am ales pe El când eram de vârsta voastră, mai exact în clasa a noua. În cei 26 de ani care au trecut de atunci, nu am regretat niciodată această alegere, chiar dacă au fost destui din familia extinsă care mi-au zis că sunt prea mică (aveam doar 15 ani). De atunci, am un Tată și un Frate mai mare Care mi-au

fost mereu alături. Dumnezeu ne vorbește
și astăzi. Gândiți-vă la micile rugăciuni
ascultate, la oamenii pe care vi i-a scos
providențial în cale, la gândurile bune

insuflate, la tentațiile care au fost biruite
prin El, la toate darurile pe care le-a pus
în voi. Ne mai vorbește Dumnezeu astăzi?
Categoric, da!

CĂLDURĂ

prof. Doina Coconu

Orașul e pleoștit, e copt de soare,
Copacii ruginesc de însetare,
Câmpia se topește albă-n zare,
Iar cerul e sticlit, fără suflare.

Parcă e totul un tablou fără de ramă,
Se tot extinde cald, rotund, tăcut.
Un gând își face loc și mă tot cheamă
Spre-un anotimp al vieții ce-a trecut.

Un zumzet fin, o țesătură aleasă,
Din voci de mici cosași pitiți în iarbă,
Încearcă somnului să-i facă-o casă,
Căci nimănui nu-i arde de vreo treabă.

Tot rotocolul de albastru-aprins
Se-adună-n ochii ce-au deprins să tacă,
Și urmăresc un nor ce-ncet s-a stins,
Și soarele ce spre pământ se-apleacă.

Întinsă-n iarbă, mintea mi-o deschid,
Să verse în pământ preaplinul adunat,
Amare umbre cat să le desfid,
E timp de pace, timp de resetat.

Ce să mai caut printre foi fragile,
Ce să mai vreau de la trecut, s-a dus.
Mai am în față niște zile
Și-oricum, mi-e drumul spre în Sus.

LUMINĂ DE TOAMNĂ

prof. Doina Coconu

Cu vâl de ceață prins în plete,
Rostogolind scaieți spre vale,
Cu trena ei din stropi de ploaie,
Cu ochii melancolici, terni,
Cu cerul lăcrimând șiroaie,
Smulgând frunzișul din poieni.
Rămân în urmă struguri dulci,
Filtrând lumina blândă, caldă,
Adună brumă în uluci
Și crengile în nori se scaldă.
Un nu știu ce se-nvârte-n suflet,
Parcă m-aș strânge-n mine toată,
O șovăială mi-e în umblet
Și scotocesc prin „ieri” deodată.
Îmi caut loc, nu știu ce-aș vrea,
Dezordine în gând se-adună,
Iar vremea rece, tot mai rea,
Convinge soarele s-apună.
N-am avut vară de ajuns,
N-am fost a mea de ceva vreme,
Parcă de bine m-am ascuns.
Cam multe nefăcute teme...
Dar voi țâșni din nou spre cer,
Va fi din nou senin, lumină.
Căci știu în Cine cred și sper.
Mai rabd puțin, L-aștept să vină.

BACOVIANĂ

prof. Doina Coconu

Tăcut este cuvântul prin sertare,
N-are destinatar nici de-mprumut.
În gând se-adună nori cu-nverșunare
Și zidul mat îmi crește ne-ntrerupt.

M-am rătăcit de mine și de toți,
Ecoul a uitat să se întoarcă,
Iar peisajul parcă e pe roți,
Iar apa a fugit de lângă barcă.

Seninul între pagini am strivit,
Dar oare-n care carte l-am plasat?!
Nu, sigur, când am dat nu am mințit,
Doar pentru-un timp pustiu-am amânat.

E portul gol, iar apa clipocește plictisită,
Tonalități ciudate se imprimă-n mal.
Mi-e fruntea pală, rece, obosită,
Și nu mai caut dincolo de val.

Un ceas strivit de timp, cu-o ultimă suflare,
Și-aruncă limbile și plânge fără rost,
Aseară s-a născut o albă floare,
Ca să nu uit că am avut un rost.

E liniște, cât să m-ascund în mine,
Dau telefonului concediu prelungit.
Cât nu mai sunt, sper să vă fie bine,
Nici nu veți ști că, iată, m-am topit.

TOAMNA

prof. Doina Coconu

Se-așterne toamna pe-ndelete,
Redecorează tot ce-i pică-n cale.
Cu gesturi reci, tăcute și domoale,
Copacilor le pune brumă-n plete.

Învinețiți de frig, se-adună norii
Și-alunecă spre taciturnul lut,
Scaieții, tremurând, privesc cocorii,
Care trimit din zbor regesc salut.

Copacii goi și amețiți de ceață
Se scutură, strănută, comentează,
Sperând că nu-i real, ci doar visează,
Că va fi vară mâine dimineată.

Azi am prins toamna cum dă roată,
Privind prin geam, adulmecând ceva.
Cred c-a simțit că primăvara, toată,
Mi-a luat în stăpânire inima.

DE TOAMNĂ

prof. Doina Coconu

Of, toamnă tristă, brumărie,
Te voi primi doar în chirie.
Nu-mi cere să te muți de tot,
Mă înțelege, chiar nu pot!
Sunt încă veri și primăveri
Ce au rămas ascunse-n ieri,
Am fost grăbită și-ocupată
Și am lăsat pe altădată
Ceva senin și bucurii
Și orice bine o mai fi.
De va mai curge ceva vreme,
Până ca iarna să mă cheme,

O să aștern pagini cu soare,
Cu mult senin, multă culoare.
Deci, dacă vrei, om sta la taină,
Ne-om țese voalul pentru iarnă,
Te-oi mângâia cum voi putea
Și înțelept ne-om asculta.

IARNA

prof. Doina Coconu

Lacrimi galbene copacii
 Risipesc peste grădină.
 Tremură în gând, săracii,
 Pentru iarna ce-o să vină.
 Unii, încă zâmbind verde,
 Parcă sunt și mai înalți.
 Toamna parcă nu îi vede,
 Stau emfatici și pedanți.
 Ațipitul vânt subțire
 Îi adulmecă ironic.
 Ceață deasă-i peste fire.
 Unde-i soarele năvalnic?!...
 - Lasă, rădă cât or vrea,
 E de-ajuns doar o privire
 Și-ai să vezi, iarna cea grea
 O să-i mute-n amintire.

Mai în dos, doi copăcei,
 De vreo două anotimpuri,
 Se întreabă între ei:
 - Cum va fi să purtăm ținuturi?!...

Un copac sfătos și mare,
 Cu ierni multe la activ,
 Le răspunde la-ntrebare:
 - N-aveți teamă, nu-i motiv!
 Și-apoi cade în visare,
 Melancolic și senin;
 Parcă ieri, prima ninsoare
 I-a făcut veșmântul fin:
 Fulgi sclipind, lumină fină,
 Îmbrăcând crengile goale,
 Feerii sub luna plină,
 Ce plutește calm, agale.

Vine iarna, nu-i scăpare,
 Dar contează cum o-aștepți.
 Vânt puternic, ger, ninsoare?!
 Brazii stau tot verzi și drepți.

IARNA PE ULIȚA... SUFLETULUI...

prof. Doina Coconu

A-nceput de ieri să cadă
Câte-un gând, acum a stat.
Sufletul s-a înfundat.
Îl simt gata ca să cadă
Dezarmat.
Soare nu-i și nu mi-e bine,
Totu-n jur e ceață, fum,
Ce-o să fac - nu-i clar acum,
Dinspre cer nimic nu vine,
Stau pe drum.
Colo-n colț de amintire,
Un copil, cândva iubit,
Azi, prea des nefericit,
Și-a strâns norii în privire,
Stă pitit.
Umbra-i, măturând pământul,
Și-o târăște-abia, abia...
Cinci dureri încap în ea.
Să-l clintească, nici chiar vântul
N-ar putea...
Iarna și copilăria
Luminate-au fost cândva.
Azi, apusă-i bucuria.
A murit ulița mea!

MAI PUȚIN DECÂT MERIȚI

prof. Iulia Drăghici

Doamne, ai intrat în castelul sufletului meu
Și cioburile bunătății mele Ți-au străpuns tălpile...

Tu ai pășit mai departe,
Oricât Ți-au sfâșiat urechea tăcerile mele...

Nu puteai altfel
Pentru că, în golul inimii mele,
Eu mă sufocam.

Oricât au fugit deznădejtile cu mine în gheare,
Muzica din Tine le-a tăiat puterile;
Oricâtă negură au vărsat ferestrele peste mine,
Lumina ochilor Tăi mi-a ținut sufletul deasupra
Și au răsărit mărgăritar și narcise din noroaiele mele.

Ești cel mai risipitor Om!
Ține Tu culorile mele
Ca să nu le mai pierd!

Voi scrie cu ele pe pereții templului
Ce m-ai făcut
Și care Te va iubi mai mult decât poate.

LUMINĂ ȘI ȚĂRÂNĂ

prof. Iulia Drăghici

Sunt o clepsidră cu pereți de sticlă și miez de praf. Răul mă izbește zilnic ca să mă sparg și să dispară țărâna dinăuntru. Ultima oară când m-a pleznit, am vrut să mă sparg. Capul mi s-a clătinat sub bușitura frunții întunecate care voia să-și facă bici dureros din mintea mea. Ochii mi-au înotat în sânge și am vrut să lovesc înapoi în negură. Și să mă sparg odată! Să se spulbere țărâna și să nu mai fie! Să o piseze de tot!

Biciul negru a ajuns totuși în stomac și l-a făcut ghem. Apoi a ieșit prin urechi, sfâșiind. Eram de acord cu ce șuiera. Așa era.

Și a început să izbească peste tot. Urma să mă sparg. Era, însă, murmurul unei lumini care mă ținea strâns. Care încasa biciul în mare parte. Vânătași și lacrimi, sânge și scuipat brăzdau lumina care era între mine și capul negru.

Voiam să mă lase să mă sparg. Dar nu voiam să las scuipatul peste lumina care murmură așa suav. Eu scuipasem. Îmi doream să șterg. Și să mai aud puțin susurul.

Și lumina e puțin o clepsidră cu praf. Nu-mi bat capul cum se poate așa minunăție, eu nu sunt biciul negru. Și e perfect așa: dușmanul dușmanului meu e Prietenul meu.

CUGETĂRI

prof. Luminița Nistor

☉ Păstorul e un fel de profesor de oi. Acolo, prezența e o chestiune de viață și de moarte.

☉ Ca să existe un pod, avem nevoie de două maluri și... de o prăpastie.

☉ Ninsoarea e o pasăre care nu are nevoie de aripi, doar de fulgi.

☉ Surpriza: ca să existe, trebuie să nu știi că există.

☉ Dacă te plângi de întunericul din lume, aprinde o lumină!

☉ Este o moarte pe care o poate experimenta cineva trăind: a nu trăi pentru ceva mai mult decât pentru sine.

☉ Adevărul e precum o sferă mișcătoare: cu cât mai mare, cu atât mai greu de văzut întreg.

☉ Dacă nu mâncăm, murim, dar nu toți ne gândim la asta când mâncăm.

Răspunsul lui Dumnezeu nu vine mereu ca dulceața unei prăjituri sau răcoarea unei limonade. El poate aduce amărăciunea unui ceai medicinal vindecător.

Dacă recunoști că te lauzi, ai făcut primul pas spre modestie.

Progresul nu înseamnă a merge doar înainte, ci a schimba din când în când direcția. (Prin absurd, a merge doar înainte pe o planetă sferică înseamnă a ajunge, până la urmă, în același loc de unde ai plecat.)

PÂNĂ CÂND?

prof. dir. Laurențiu Prună

Ați citit această întrebare vreodată în Biblie? Unde? Aplicația MyBible a numărat că expresia apare de 73 de ori și, folosită în câteva construcții interogative, acestea au devenit celebre. De exemplu:

- „Până când ai de gând să nu vrei să te smerești înaintea Mea?” îl întreabă Dumnezeu pe Faraonul exodului prin Moise și Aaron (Exod 10,3);

- „Până când aveți de gând să nu păziți poruncile și legile Mele?” îi întreabă Dumnezeu pe evreii proaspăt eliberați din sclavie, prin Moise. (Exod 16,28);

- „Până când Mă va nesocoti poporul acesta?” întreabă tot Dumnezeu, retoric, cu ocazia prezentării raportului celor 10 iscoade și în contextul lipsei de viziune și de credință a poporului (Numeri 14, 11);

- „Până când vă veți lenevi să luați în stăpânire țara pe care v-a dat-o Domnul?” întreabă Iosua (18,3);

- „Până când vei fi beată?”, o întreabă preotul Eli pe Ana, mama lui Samuel (1 Sam 1,14);

- „Până când veți mai șchiopăta de

ambele picioare?”, întreabă Ilie pe muntele Carmel (1 Regi 18,21);

- „Sufletul mi-e îngrozit de tot; și Tu, Doamne, până când vei zăbovi să Te înduri de mine?”, întreba David în Psalmul 6,3;

- „Până când veți iubi prostia, proștilor?”, întreba Solomon în Proverbe (1,22);

- „Până când va fi călcat în picioare Sfântul Locaș și oștirea?”, întreba „un sfânt”, iar profetul Daniel relata în cartea care-i poartă numele (8,13);

- „Până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi?”, întreba Mântuitorul, citat de evanghelistul Matei (17,17);

- „Până când ne tot ții sufletele în încordare?”, Îl întrebau iudeii pe Hristos (Ioan 10, 24);

- „Până când, Stăpâne, Tu, Care ești sfânt și adevărat, zăbovești să judeci și să răzbuni sângele nostru...? ”, întrebau sufletele celor ce fuseseră înjunghiați din Apocalipsa.

Dintre acestea, vom alege pe cel din 1 Regi 18:21: „Atunci Ilie s-a apropiat de tot poporul și a zis: *Până când veți mai*

șchiopăta de ambele picioare? Dacă Domnul este Dumnezeu, urmați-L pe El, iar dacă Baal este Dumnezeu, urmați-l pe acesta! Poporul nu i-a răspuns nimic.”

În ocazia acesta, vom vedea: un context, o poveste, câteva întrebări de reflecție personală.

Contextul:

Ilie Țișbitul a fost unul dintre cei mai importanți profeți ai Vechiului Testament, activ în Regatul de Nord al lui Israel, în timpul domniei regelui Ahab (sec. IX î.Hr.).

„Țișbitul” provine de la „Țișbe”, un sat din regiunea Galaad (probabil în partea estică a Iordanului). Scriitorul cărții 1 Regi nu oferă detalii despre Ilie, iar această lipsă de informații poate sugera intenția de a sublinia rolul său ca profet al lui Dumnezeu, nu statutul său social sau genealogic.

Misiunea sa profetică a fost centrată pe chemarea poporului înapoi la credința în Dumnezeu, în contextul unei apostazii generale, cauzate de influența reginei Izabela și cultul zeului Baal.

Ahab a fost al șaptelea rege al Israelului (Regatul de Nord), domnind timp de 22 de ani (aproximativ 874-853 î.Hr.). El a fost fiul și succesorul lui Omri, fondatorul uneia dintre cele mai stabile și influente dinastii din istoria Regatului de Nord. A fost un rege puternic din punct de vedere militar și economic, dar extrem de problematic din punct de vedere religios.

Ahab a continuat și a extins politica de alianțe strategice a tatălui său. Cea mai notabilă a fost căsătoria sa cu Izabela, fiica lui Etbaal, regele Sidonului (Fenicia). Această alianță a fost o mișcare politică și economică inteligentă, asigurând Israelului acces la rutele comerciale feniciene și consolidând relațiile cu o putere maritimă

importantă. De asemenea, a existat o alianță cu Iuda, cimentată prin căsătoria fiicei lui Ahab (Atalia) cu Ioram, fiul regelui Iosafat al Iudeii.

În timpul lui Ahab, în Regatul de Nord, exista o aparentă situație de confort economic, dar domnia regelui a fost marcată de o creștere a inegalităților sociale și a corupției. Istoria viei lui Nabot din Izreel (1 Regi 21) este un exemplu clasic al abuzului de putere, al politicului și al corupției judiciare. Ahab și Izabela au conspirat pentru a-l ucide pe Nabot și a-i confisca proprietatea, încălcând legile divine și civile privind moștenirea funciară.

Curtea lui Ahab și a Izabelei era una luxoasă, dovada fiind descoperirile arheologice de fildeşuri și alte artefacte de prestigiu din Samaria. Aceasta indica o clasă conducătoare bogată, în contrast cu dificultățile majorității populației.

Ahab este un exemplu clasic de rege care a reușit din punct de vedere politic și economic (în mare măsură datorită moștenirii tatălui său și alianțelor strategice), dar a eșuat lamentabil din punct de vedere spiritual și moral, ducând națiunea pe o cale a apostaziei și a inegalităților sociale. Ahab a facilitat instalarea unei idolatrii instituționalizate, aceasta fiind cel mai întunecat aspect al domniei fiului lui Omri. Deși regii dinaintea lui permiseseră închinarea la idoli, Ahab, influențat masiv de Izabela, a dus idolatria la un nivel fără precedent în Israel. El „a făcut mai mult rău decât toți regii lui Israel dinaintea lui.” (1 Regi 16:30) Ahab a construit un templu pentru Baal în Samaria și a ridicat un altar pentru el. El a permis și a susținut prezența a sute de profeți ai lui Baal și Așera la curtea sa. Deși rege, Ahab a fost slab în fața influenței soției sale. El i-a permis Izabelei să ducă o campanie de persecuție împotriva profeților lui Dumnezeu,

iar această lipsă de fermitate în fața răului religios și moral l-a costat scump. Această acțiune a reprezentat o deviere semnificativă de la legământul cu Dumnezeu, amenințând însăși identitatea națională a Israelului ca popor ales al lui Dumnezeu. Rolul lui Ilie a fost esențial în contestarea acestei apostazii. Confruntarea de pe Muntele Carmel (1 Regi 18) a fost un punct culminant al luptei dintre Ilie și cuplul regal pentru supremația religioasă. Această confruntare nu era doar spirituală, ci avea implicații politice directe, provocând autoritatea regală și implicații majore din punct de vedere religios pentru că doar Unul singur putea fi Dumnezeul adevărat și atotputernic.

Povestea:

Muntele Carmel era tăcut în dimineața aceea. Aerul rece părea să-și țină răsuflarea, așteptând parcă și el să vadă ce avea să se întâmple. Poporul urca încet, în tăcere, cu frunțile plecate, fiecare cu întrebările lui, cu fricile lui, cu alegerile pe care le tot amâna de ani buni. Printre ei, un singur om pășea hotărât, cu fața senină și postura dreaptă – Ilie, profetul Domnului.

Cu toții au urcat greu. Erau flămânzi. Cei mai gospodari dintre ei se puteau lăuda că au avut câteva zeci de grăunțe de orz la ultima masă, un festin pentru acele vremuri în care îți venea să mănânci și pietre. Cei mai mulți dintre ei săriseră peste micul-dejun, dar ce mai conta, oricum nu aveau mare lucru în cămară. Cu ultimele puteri, au ajuns la locul stabilit pentru confruntare. Ilie își trecu mâna peste fruntea arsă de soare, privind mulțimea strânsă ca un nor de praf în jurul a ceea ce altădată fusese un altar și un loc de închinare. În ochii lor, nu era credință - doar teamă, îndoială și

nerăbdare. A făcut un pas înainte și vocea lui, deși aspră, a fost limpede ca izvorul în pustie:

„— Până când veți mai șchiopăta de ambele picioare? Dacă Domnul este Dumnezeu, urmați-L pe El, iar dacă Baal este dumnezeu, urmați-l pe acesta!” Nimeni n-a răspuns. Doar liniștea apăsătoare și foșnetul hainelor în vânt.

Cu toții au prins jocul de cuvinte făcut de Ilie. Expresia folosită, „a șchiopăta de ambele picioare,” are câteva nunațe:

1. Sugerează o ezitare, o incapacitate de a merge drept, o lipsă de direcție clară, asta e ușor de înțeles.

2. Însă unii comentatori sugerează că expresia ar putea face aluzie și la un anumit tip de dans ritualic păgân, care implica mișcări de șchiopătare sau salturi în jurul unui altar. Dacă citim versetul 26, vom prinde și mai bine ideea. Acolo se spune că preoții lui Baal săreau în jurul altarului pe care-l construiseră.

3. Același verb „pasah” este rădăcina cuvântului „Pesah” (Paște), care înseamnă „a trece peste” sau „a cruța”. Deși etimologia directă a acțiunilor preoților nu este identică cu cea a Paștelui, asocierea sonoră și faptul că ambele se referă la acțiuni de „săritură” sau „trecere pe lângă sau peste” ar fi putut adăuga un strat subtil de ironie. În timp ce Paștele celebra trecerea protectoare a lui Yahve peste sau pe lângă casele israeliților și eliberarea lor, dansurile preoților lui Baal erau o „șchiopătare” inutilă, o încercare zadarnică de a invoca o zeitate neputincioasă.

Ilie era singur. Atât de singur, încât glasul lui răsună ca o sabie ascuțită pe piatra goală: „Eu sunt singurul care am mai rămas dintre profeții Domnului. Dar Baal? Are 450 de oameni în tabăra lui.”

Și atunci, a propus un test. Un duel al focului: două altare, doi tauri, doi dumnezei. Și o singură întrebare. Cine răspunde?

Profeții lui Baal au început primii. Au tăiat taurul, l-au pus pe altarul lor și au început să strige. Dimineța a trecut. Soarele se ridicase sus de tot pe cer, dar Baal nu răspundea. Se auzeau doar vocile lor, tot mai disperate, tot mai goale. Sărind în jurul altarului, plini de sânge, plini de tăieturi, plini de nimic. Ilie, singurul om care nu avea nevoie de spectacol, s-a uitat la ei și a zis cu o ironie tăioasă:

„— Mai tare! Poate Baal e ocupat... sau doarme. Cine știe?” Dar Baal a rămas tăcut. O tăcere grea, rușinoasă.

Puțin mai târziu, a venit rândul lui Ilie. În timp ce preoții păgâni zăceau leșinați lângă altarul lui Baal, profetul lui Dumnezeu și-a dres glasul, atrăgând atenția asupra sa. Era ceasul jertfei de seară. Dar, înainte de orice altceva, s-a apropiat de altarul Domnului — cel care fusese sfărmat. Piatră cu piatră, lovit, prăbușit, uitat de ani de zile. Ilie s-a aplecat, a pus mâna pe bucățile de piatră, le-a curățat de praf, de rușine și de nepăsare. Fiecare piatră era o amintire. Fiecare crăpătură — o trădare. Ilie le-a strâns, le-a așezat, una câte una, ca și cum ar fi reconstruit o legătură între cer și pământ. Mulți nu mai văzuseră altarul Domnului de ani de zile. Alții nici nu știau cum arăta. În mulțime, ochii se ridicau încet de la pământ.

Un bărbat din seminția lui Efraim, cu fruntea brăzdată de ani și greșeli, și-a dus mâna la gură.

„Altarul acesta... l-am văzut când

eram copil. Tatăl meu aducea jertfe aici. De ce am lăsat să fie dărâmat? Cum de am ajuns să chemăm un dumnezeu care nu răspunde? Ilie nu ridică doar pietre. Ridică ceva în mine, ceva ce credeam pierdut.”

Lângă el, o femeie din seminția lui Beniamin, cu un copil în brațe, simțea cum îi tremură genunchii.

„Tatăl copilului meu a murit din cauza secetei. I-am zis că Baal va trimite ploaie. Am crezut. Am vrut să cred. Dar când Ilie atinge pietrele acelea, parcă simt rușinea ieșindu-mi prin piele. Am uitat cine ne-a scos din Egipt.”

Din spatele lor, un tânăr din seminția lui Zabulon, crescut printre povești și superstiții, privea cu ochii mari. „E doar un om. Și totuși... cum așează pietrele... ca și cum și-ar repara inima în văzul tuturor. Nu vorbește, dar totul în jur pare că ascultă. Ceva din mine vrea să strige, să sară peste șanț, să-l ajut. Dar n-am curaj. Încă.”

Ilie a luat douăsprezece pietre — câte una pentru fiecare seminție a lui Israel. Când a așezat piatra pentru Manase, un bătrân a oftat adânc. Când a pus piatra pentru Dan, o tânără a început să plângă în tăcere. Când a așezat piatra pentru Așur, cineva a căzut în genunchi.

Mulțimea privea în tăcere. Unii și-au plecat capetele, rușinați. Alții și-au strâns copiii mai aproape, ca și cum pietrele acelea, una câte una, le răscoleau vina uitării. Toți priveau. Fiecare piatră spunea o poveste. Fiecare gest al lui Ilie străpungea o inimă. Altarul era mai mult decât o grămadă de pietre. Era o chemare. O chemare să se întoarcă.

Poporul stătea nemișcat, privind cum altarul se ridică din nou, în Numele Domnului. Un altar refăcut era mai mult decât o grămadă de pietre – era o chemare la pocăință.

Apoi Ilie a săpat un șanț, a aranjat lemnele, a tăiat taurul și l-a pus pe altar. Dar nu s-a oprit acolo.

„— Turnați apă peste altar!”, a poruncit el.

Deși era secetă, nimeni nu a știut de unde au găsit acea apă. Patru vedre. Și au turnat. O dată. Apoi încă o dată. Apoi a treia oară. Apa curgea peste tot — peste carne, peste lemne, peste pietrele refăcute cu trudă. Șanțul era plin. Focul nu putea porni de la oameni. Doar Dumnezeu putea aprinde ceea ce oamenii stinseseră. Ilie s-a apropiat. N-a strigat. N-a dansat. N-a sângerat.

A rostit:

„— Doamne, Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Israel, fă să se cunoască astăzi că Tu ești Dumnezeu în Israel, că eu sunt slujitorul Tău și că am făcut toate aceste lucruri după porunca Ta. Răspunde-mi, Doamne, ca să cunoască acest popor că Tu ești Dumnezeu și că Tu le întorci inimile spre Tine!”

O clipă, totul s-a oprit. Nici vântul nu mai sufla. Și atunci a venit focul. Cerul a ars. A căzut o flacără vie, care a mistuit tot: carnea, lemnele, pietrele, chiar și pământul. Apa? Evaporată. A rămas doar dovada că Dumnezeu răspunde. Că altarul refăcut nu era doar pentru atunci, ci pentru o națiune întreagă, care trebuia să se întoarcă la El. Poporul a căzut cu fața la pământ.

„— Domnul este Dumnezeu!

Domnul este Dumnezeu!” — au strigat cu glasuri care, pentru prima dată, după mult timp, știau pe Cine cheamă.

Ilie nu a spus nimic. Doar a privit în tăcere către cerul limpede, unde nicio urmă de fum nu mai rămăsese. Dar inima lui ardea încă.

Lecții de viață:

1. În contextul biblic, „a șchiopăta de ambele picioare” înseamnă a fi indecis, a oscila între două opțiuni, a nu te putea angaja pe deplin într-o direcție sau alta. Poporul Israel încerca să slujească și pe Iehova, și pe Baal, crezând, probabil, că pot beneficia de pe urma ambilor.

o Sperau ca Iehova să-i protejeze ca popor ales.

o Sperau ca Baal, zeul furtunii și al fertilității, să le aducă ploaie și recolte bogate.

Această „șchiopătare” implică o lipsă de angajament total și o loialitate împărțită, care duce la instabilitate și slăbiciune spirituală.

Haideți să ne gândim la noi acum! Avem un angajament total sau o loialitate împărțită? Ce forme a luat Baal în viața noastră?

2. „Șchiopătatul de ambele picioare” este o metaforă pentru idolatrie și compromis cu păgânismul. Israelul trebuia să fie un popor sfânt, dedicat în totalitate lui Yahve, dar se lăsase sedus de practicile idolatre ale popoarelor din jur. Această dualitate era inacceptabilă înaintea lui Dumnezeu.

La noi cum e? Cu cine și cu ce am făcut compromis? Noi zicem că suntem poporul lui Dumnezeu, dar e bine să ne cercetăm dacă avem vulnerabilități.

3. Expresia mai subliniază și lipsa de integritate și coerență în viața spirituală. Un om care șchiopătează de ambele picioare nu poate merge drept și nu poate ajunge la destinație. Similar, un popor care nu are o direcție spirituală clară nu poate progresa și își pierde identitatea.

Destinația noastră este Împărăția lui Dumnezeu. Pentru a ajunge acolo, trebuie să mergem drept, fără să șchiopătăm.

Peste veacuri, expresia folosită de Ilie a rămas un avertisment împotriva indeciziei și a lipsei de angajament. Ea subliniază importanța unei credințe monoteiste pure, a dedicării totale lui

Dumnezeu și a respingerii oricărui compromis cu idolatria.

Este un apel la a trăi o viață de integritate spirituală, fără a „șchiopăta” între diferite convingeri sau loialități.

Întrebarea lui Ilie nu este doar o mustrare, ci și o invitație urgentă la pocăință și la o decizie clară pentru cei de atunci și pentru cei de acum. Așa cum Îi este obiceiul, Dumnezeu mai întâi dă șanse, apoi aplică judecata. Și cred că e bine să luăm în considerare că Marele Medic nu are doar alifie pentru ochi, ci și soluții pentru cei ologi sau cei care se împiedică pe drumul credinței. Domnul să ne ajute să luăm decizii finale pentru El cât mai repede!

„Credință” cât muntele!

Florin Bică

Hristos a zis că, dacă am avea credință cât un bob de muștar, am putea muta munții din loc. Totuși, nicidecum în istoria omenirii n-a fost mutat astfel vreun munte, fiindcă rostul credinței nu e să schimbe geografia. Gândește-te la Moise! Îl văd la Marea Roșie într-o situație de criză. Poporul, prins între forțele armate egiptene și mare, pune presiune asupra lui. Moise dovedește credință, îndemnându-și conașionalii să stea liniștiți. Dumnezeu Care făcuse minuni extraordinare în Egipt avea cu siguranță o rezolvare pentru criza aceea, chiar dacă Moise nu o știa încă. Îl văd însă pe Moise într-o altă situație de criză (Numeri 20:7-13). Presiunea vine și acum dinspre mulțimea însetată și rebelă. Au trecut zeci de ani de la scena anterioară. Moise poartă cicatricile experienței. La fel și toiagul

său. De data asta, lui Moise i se pare că e un fel de partener al lui Dumnezeu (sau un locțiitor al Său pe Pământ). Se dovedește „arogan”, iar costul aroganței va fi mare.

Hotarul dintre credință și aroganță este atât de subțire, încât, uneori, doar Dumnezeu poate să-l vadă. Omului i-e dificil să le deosebească, deoarece ambele folosesc retorici similare. Și credința, și aroganța citează din Biblie.

Ambele se manifestă în stări de urgență, în crize, în momente de presiune. La suprafață, par identice. Dar, în miez, sunt diferite.

Aroganța creștinului e un fel de... exces de credință, o „credință” cât un munte, care nu poate clinti din loc nici măcar un bob de muștar.

Creștinismul are aroganți care stau pe genunchi sau cu Biblia în mână. Ei par să

știe dinainte ce și cum va face Dumnezeu, ce aprobă și ce nu aprobă El și, mai ales, ce ar trebui să facă alții. Când își văd aproapele căzut în depresie sau lovit de boală, îl ceartă pentru că nu se încrede suficient în Dumnezeu, îl mustră că s-a dus la psiholog sau la medic, în loc să se ducă la Tatăl din ceruri, ca și cum aceștia s-ar exclude reciproc.

Dumnezeu ar putea să facă personal minuni pentru oricine. Totuși, de cele mai multe ori, pentru cel căzut între tâlhari face minunea prin samariteni miloși. Pentru bolnavi, prin medici pricepuți. Pentru diverși..., prin constructori experimentați, prin profesori dedicați, prin muzicieni pasionați, prin scriitori înzestrați. Doar arogantul își imaginează că totul trebuie să fie mană căzută din cer.

Deghizată în mantaua credinței, aroganța ia decizii în locul lui Dumnezeu. Vorbește (netrimisă) în numele Lui și îi aduce Evangheliei deservicii majore. O vezi la creștinii care cred că au răspunsul corect în orice situație. O întâlnești la cei care cred că citarea unui verset anume e răspunsul clar din partea lui Dumnezeu pentru orice criză.

Însă credința autentică nu este o paradă absurdă cu versete și citate atârinate de grumaz. Spre deosebire de aroganță, care „știe” deja voia lui Dumnezeu, credința spune atât: „Facă-se voia Ta!”

Aroganța e ca fariseul care Îi trimite lui Dumnezeu CV-ul și-I cere să

semneze cecul. Credința e ca vameșul care se simte neputincios înaintea Lui.

Arogantul Îl vede pe Dumnezeu ca simplu executant al soluțiilor sale. Credinciosul Îl privește ca pe sursa unor soluții pe care nu le știe, dar pentru care se roagă.

Aroganța e a creștinilor care se cred atotștiutori. Credința, a creștinilor care se știu muritori, dependenți de Dumnezeu și, da, puținștiutori.

Nu spun că un creștin n-ar trebui să aibă certitudini. Spun doar că certitudinile lui trebuie confirmate de sus. Credința veritabilă nu face confuzie între cunoașterea unor lucruri despre Dumnezeu și căutarea constantă și sinceră a cunoașterii de Dumnezeu. În cantități infime – greutatea unui bob de muștar –, credința poate să mute munții. Doar că nu munții au nevoie de schimbare.

HISTORIA - MAGISTRA VITAE

prof. Laurențiu Bastoreală

Cei mai mulți dintre noi știm că la 1 decembrie 1918, la Alba Iulia, 1228 de reprezentanți au votat Rezoluția de Unire a Transilvaniei cu Regatul României, citită de episcopul greco-catolic de Gherla, Iuliu Hossu. Puțini știu că era duminică și că, tehnic, am putea sărbători chiar ziua de 18 noiembrie, întrucât în România, până în aprilie 1919, era calendarul vechi -iulian, iar în Transilvania era calendarul gregorian sau „stilul nou” pe care îl avem și azi. Multe alte lucruri ignorăm despre acest eveniment și este natural, memoria fiind selectivă și uneori subiectivă. Întrucât fotografia oficial nu a reușit să vină, avem doar 5 fotografii făcute de un fotograf pasionat, neoficial, voluntar, Samoilă Mârza, care a transportat pe bicicletă, mulți kilometri, aparatul de fotografiat în condițiile drumurilor de atunci și ale temperaturilor din decembrie. În vremea aceea, greutatea totală a echipamentului (cameră, trepied, substanțe chimice umede, plăci de sticlă) putea ajunge la peste 10-15 kg.

Astăzi, când faceți o fotografie, gândiți-vă că nu întotdeauna a fost așa ușor și că s-a ajuns aici doar citind multe cărți, învățând multă matematică, fizică, chimie, biologie etc. Reușita a venit în urma multor încercări nereușite și a unor experimente științifice reale, nu bazate pe

superstiții și prejudecăți.

Evenimentul de la 1 Decembrie 1918 a fost vârful aisbergului, înainte și după aceea mulți oameni au lucrat, au luptat, au riscat, au organizat alegerea delegaților etc. pentru a duce la bun sfârșit unirea. Organizarea Adunării a fost făcută de Consiliul Național Român de la Arad, condus de Ștefan Cicio Pop. Între Arad, Sibiu, Cluj, Blaj și Alba-Iulia, au ales-o pe cea din urmă, datorită simbolisticii istorice pe care deja o avea. Un rol important în organizarea Adunării au avut bisericile ortodoxe și greco-catolice din Transilvania. Deci în spatele unui eveniment stă întotdeauna o muncă de durată, cu mai multe persoane implicate, chiar dacă la final, pe scenă, sunt mult mai puțini.

Cu prilejul Adunării, a fost ales și Marele Sfat Național Român, condus de George Pop de Băsești, care a doua zi a ales un fel de guvern provizoriu al Transilvaniei, numit Consiliu Dirigent, format din 15 personalități și condus de Iuliu Maniu. Acest guvern provizoriu a asigurat tranziția puterii către guvernul român până la ultima sa ședință din aprilie 1920. În textul declarației de unire, erau susținute principiile libertății și ale egalității în drepturi, indiferent de naționalitate (III.1), religie (III.2), statut

social (III.3,5 și 6). Dar în anii ulteriori au apărut persoane și curente care incitau la ura etnică, națională, ura religioasă și ura de clasă.

Din această *cauză*, ce efect a urmat? *Efectul* a fost dezvoltarea violențelor, conflictelor, persecuțiilor, crimelor și venirea la putere a unui regim totalitar dictatorial, care pretindea că susține muncitorii. Din aceste motive, puțini dintre membrii Consiliului Dirigent au murit liniștiți și apreciați pentru ce au făcut. Ceilalți au fost arestați, anchetați, torturați și au murit în condiții rele. Iuliu Maniu a fost trimis în 1951 la închisoarea de la Sighet, unde a murit în 1953, la 80 de ani. Avocatul Aurel Vlad a murit în aceeași închisoare, Sighet, în același an, 1953, la 75 de ani. Profesorul Emil Hațieganu a fost închis tot la Sighet, din 1951 până în 1955. Episcopul Iuliu Hossu a fost arestat în 1948 și a murit în domiciliu forțat în Mănăstirea Căldărușani, în 1970, la 85 de ani. Iosif Jumanca, acela care luptase pentru drepturile muncitorilor, a murit în închisoarea de la Gherla, în 1949, la 80 de ani. Muncitorul Ion Flueraș, care luptase pentru drepturile muncitorilor, a murit în închisoarea de la Gherla, în 1953, la 71 de ani. Medicul și diplomatul Alexandru Vaida-Voevod, cel care a tratat cu premierii Angliei și Franței pentru granițele României Mari, a fost pus în

arest la domiciliu de la vârsta de 72 la 78 de ani, când a murit, în 1950.

Întrebarea finală este: *Poate fi ura compatibilă cu creștinismul?* Răspunsul: *Nu, căci Domnul Iisus Hristos spune: „Copilașilor, să vă iubiți unii pe alți cum v-am iubit Eu. Prin aceasta veți cunoaște că sunteți urmașii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții.”* (Ioan 33,35) De ce oare unele motive precum diferențele ideologice sau părerile personale nu îi lasă pe unii să aprecieze pe cei mai în vârstă, care au făcut ceva important *înaintea* lor și uneori chiar *pentru* cei care îi urăsc și îi persecută?

COORDONATE ALE OPEREI ANEI BLANDIANA

prof. Daniela Zaharia

1.1. REPERE DE ISTORIE LITERARĂ

Ana Blandiana este un nume important al generației de la 1960. Alături de Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ioan Alexandru, Adrian Păunescu, Cezar Baltag, Constanța Buzea etc., a contribuit la renașterea lirismului românesc după epoca proletcultistă și la cristalizarea neomodernismului liric.

Pentru a evidenția holistic importanța creației blandiene, încadrată tipologic în generația '60 (deoarece temele, motivele, toposurile, mijloacele de expresie ale operei ei se regăsesc în variante specifice și cu alte finalități estetice și în creațiile celorlalți reprezentanți ai ei), este necesar să realizăm un tablou sintetic al literaturii române contemporane, care are două mari coordonate valorice: modernismul și mișcările neomoderniste.

La sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial, literatura română avea toate trăsăturile individualizatoare și integratoare în spațiul literaturii europene moderne. Aplicând principiile generațiilor literare după vârstă, direcțiilor tematice și autoritatea criticilor vremii, putem identifica, la începutul acestei epoci, trei generații distincte de scriitori: - generația

formată și afirmată la începutul secolului al XX-lea (Tudor Arghezi, Mihail Sadoveanu, Ion Agârbiceanu, I.Al. Brătescu-Voinești etc.); - scriitorii moderni, interbelici (Lucian Blaga, Ion Barbu, Camil Petrescu, Ion Pillat, Hortensia Papadat Bengescu, George Călinescu, Tudor Vianu etc.); - tinerii scriitori aflați în stadiul afirmării (Marin Preda, Miron Radu Paraschivescu, Ion Caraion, Geo Dumitrescu etc.).

Spațiul literar cuprins între 1948-1989 poate fi periodizat astfel: - perioada proletcultismului (1948-1964); - perioada liberalizării și a deschiderii (1964-1971); - perioada contemporană revitalizată (1971-1989).

După 1948, mai ales în deceniul al șaselea, literatura română este supusă unui proces funest de subordonare față de puterea politică a timpului. Presiunea deschisă a partidului comunist a trasat direcții și ideologii care au anulat specificitatea estetică, formulând ceea ce Eugen Negrici a numit „estetica roșie”, deturnând mersul firesc al literaturii care și-a asumat de acum și funcții propagandistice. Sub pretextul realizării unei „literaturi pentru mase”, inchiziția artistică a impus creațiilor literare limite,

sarcini, scheme, devenind uneori simple componente ale unei dogme politice.

În peisajul acesta arid, apare momentul revigorant, marcat de poezia lui Nicolae Labiş. Începând cu deceniul al şaptelea, literatura se desprinde în mare măsură de presiunea politicului. Apar şi se afirmă scriitori care readuc literatura pe un teren al valorii artistice şi al autenticităţii. Poezia îşi regăseşte esenţele lirice (Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ion Caraion, Cezar Ivănescu, Adrian Păunescu, Ana Blandiana, Constanţa Buzea, Ileana Mălăncioiu etc.), iar proza, investigând cu mijloacele realismului autentic, afirmă şi ea nuvelişti şi romancieri dintre cei mai viguroşi (Marin Preda, Fănuş Neagu, Dumitru Radu Popescu, Eugen Barbu, Sorin Titel, Nicolae Breban, Augustin Buzura etc.).

Acum s-au constituit grupări estetice mai mult sau mai puţin formale, sub forma unor experimente livreşti despre condiţia literaturii: „grupul oniric”, „Şcoala de la Târgovişte”, „Optzeciştii”, „Cenaclul de luni” (format mai ales din poeţi; condus de Nicolae Manolescu), „Cenaclul Junimea” (al criticului Ovid S. Crohmălniceanu; care reunea mai ales prozatorii timpului), „Grupul de la Braşov”, „Cenaclul Universitas” (condus de Mircea Martin), „Cenaclul Litere” (condus de Mircea Cărtărescu), „Cenaclul Pavel Dan”.

„Grupul oniric” a fost constituit prin anii '64 de către Leonid Dimov, Emil Brumaru, Vintilă Ivăncanu şi Dumitru Ţepeneag, cărora li s-a adăugat ulterior Virgil Mazilescu, Daniela Turcea. Este primul care reacţionează împotriva poeziei moderniste oficiale a anilor şaizeci. Literatura promovată de acest grup se apropie de cea romantic-onirică, dar mai ales de estetica suprarealistă. Cenzura comunistă l-a stopat foarte

repede, marginalizând pe componenţii săi.

„Şcoala de la Târgovişte” s-a numit astfel pentru că membrii s-au întâlnit în oraşul cuprins în denumire, doar Mircea Horia Simionescu fiind originar de aici. A reunit un grup de prozatori: Radu Petrescu, Costache Olăreanu. Scrierile lor se caracterizează prin subiectivitate, hazard şi joc.

„Grupul de la Braşov” sau „Cenaclul 19” a fost reprezentat amplu în anii 1990 de câţiva prozatori şi poeţi originari din Braşov: Andrei Bodiu, Caius Dobrescu, Alexandru Muşina, Simona Popescu, Angela Nache Mamier, Gheorghe Crăciun.

„Cenaclul de luni”, al studenţilor din Centrul Universitar Bucureşti, condus de Nicolae Manolescu, poate fi considerat nucleul bucureştean al poeziei noii generaţii, numită şi generaţia '80 sau generaţia în blugi. A fost înfiinţat în 1977 şi desfiinţat în 1984 de către secretariatul P.C.R. al Universităţii din Bucureşti, care îl considera subversiv. Din activitatea cenaclului, emblematică au rămas volumele colective - antologiile de poezie următoare: „*Aer cu diamante*” (1982), de Mircea Cărtărescu, Traian Coşovei, Florin Iaru şi Ion Stratan, „*Cinci*” (1983), de Bogdan Ghiu, Ion Bogdan Lefter, Mariana Marin, Romulus Bucur şi Alexandru Muşina.

„Cenaclul Junimea”, al studenţilor din Facultatea de Filologie din Bucureşti, din anii '60 - '80, a triumfat cu publicarea volumului „*Desant '83*” (1983), care conţine proză scrisă de şaisprezece tineri debutanţi, printre care: Mircea Nedelciu, Nicolae Iliescu, Cristian Teodorescu, Călin Vlasie, Ion Bogdan Lefter, Gheorghe Crăciun, George Cuşnarencu, Mircea Cărtărescu etc.

Aceste grupuri au debutat în

câteva volume colective și s-au afirmat în aceeași manieră. Tipologia estetică postmodernă impusă se poate defini prin lipsa unor linii rigurose trasate, prin mobilitate extremă și amestec voit al genurilor: amestecul de narativitate și lirism în poezie, oralitatea expresiei, pastișa, parodia, colajul, jocurile de limbaj.

În literatura română, postmodernismul s-a declanșat în a doua jumătate a anilor șaizeci și a continuat până la sfârșitul anilor optzeci.

Clasificarea scriitorilor generației șaizeci este greu de realizat, deoarece toți au pornit de la redescoperirea drumurilor tradiționale literare și au deschis altele noi, constituind formule estetice originale, de un mare dinamism, dar și de o anumită omogenitate valorică.

Perioada șaizeciștilor a reprezentat o resurrecție literară (caracterizată prin inovație estetică și revigorare tematică) după epoca dogmatică întunecată, cuprinsă între anii 1946-1960, când s-au produs îndepărtarea valorilor și subordonarea literaturii față de comandamentele politicii comuniste.

În cadrul acestei generații, criticul Eugen Simion distingea câteva posibile delimitări tematico-stilistice: *Poezia poeziei* (Nichita Stănescu), *Conceptualizarea simbolurilor* (Cezar Baltag), *Poezia socială. Expresionism țărănesc* (Ioan Alexandru, Ion Gheorghe, Gheorghe Pituș etc.), *Poezia politică. Un spirit macedonskian* (Adrian Păunescu), *Ironiști și fanteziști* (Marin Sorescu, Mircea Ivănescu, Emil Brumaru, Mihai Ursachi), *Lirica feminină. Spiritualizarea emoției* (Ana Blandiana, Constanța Buzea). Acestora li se adaugă alți poeți care, fie aparțin spiritual și biografic generației șaizeci, fie au debutat la începutul deceniului al VII-lea, fiind asimilabili acestor direcții: Grigore

Hagiu, Ileana Mălăncioiu, Mircea Ciobanu, Dan Laurențiu, Ioanid Romanescu, Cezar Ivănescu, Virgil Mazilescu, Mircea Dinescu.

Gheorghe Grigurcu realizează o altă imagine cuprinzătoare a poeziei contemporane, un adevărat periplu prin plurivalența de talente pe care le grupează astfel: *Patosul civic* (Eugen Jebeleanu, Miron Radu Paraschivescu, Radu Boureanu, Nicolae Labiș, Dumitru Popescu, Adrian Păunescu), *Citadinii și intelectualizantii* (Mircea Ivănescu, Dan Laurențiu, Romulus Vulpescu, Ilie Purcaru, etc.), *Fantazarea abstractizantă* (Nichita Stănescu, Grigore Hagiu etc.), *Viziunea ironică* (Geo Dumitrescu, Nina Cassian, Marin Sorescu etc.), *Ceremonia sentimentală* (Camil Baltazar, Ana Blandiana, Constanța Buzea, Gheorghe Tomozei etc.), *Pornind de la expresionism* (Ion Caraion, Marcel Gafton), *Pornind de la suprarealism* (Gellu Naum, Virgil Teodorescu, Sașa Pană etc.), *Cotidianul feeric* (Leonid Dimov, Emil Brumaru etc.), *Poeți tineri* (Dinu Flămând, Dan Verona, Mircea Dinescu etc.)

Ana Blandiana este percepută acum ca o poetă a ideilor, a problematizării, a dilemelor condiției umane, o senzorială care își reduce apoi percepția rațională a realului chiar și în proza sa. Ceea ce va prima vor fi stările „cu subsol fiziologic a sentimentalismului”, „deconspirarea senzației nude”. Creațiile sale evadează adesea dintr-un comentariu grav-existențial, într-un fond magic primordial, în beții solare, într-o „fremătătoare somnie campestă”.

Istoria literaturii române de la început până azi a lui Alexandru Piru o așază pe poeta vizată în galeria creatorilor lirici din perioada 1948-1980, cea a literaturii române actuale: Poezia. De la

Radu Stanca la Adrian Păunescu. Criticul literar identifică adevărata filozofie a actului creator, crezul artistic blandian: obținerea nemuririi prin identificarea cu universul, nu prin imitația naturii. Absolutul existențial poate fi atins prin aspirația spre puritate, prin formarea unei condiții etice perfecte, dar, mai ales, prin sublimarea vieții în artă: „Arta e un fel de transsubstanțiere, o mutație ontologică.”

Poeții sunt oamenii care și-au păstrat intactă facultatea de a se mira, de a se minuna în fața vieții și a lumii. În această categorie o include introductiv, într-un studiu al său, Alexandru Philippide

pe Ana Blandiana. Tehnica de compoziție lirică ar părea a fi însumarea a două stări: „...mirarea, surpriza în fața vieții și desfășurarea individualității în viața exterioară, poeta luând de confident realitatea obiectivă.” În perioada unei literaturi cu puternice accente sociale și politice, în care scriitorii își propuneau chiar să dea soluții utilitare, etice, economice, poeta apare cu o „bună înțelegere a fenomenului poetic și cu inteligență artistică”, oferind, propunând întrebări, enigme, mistere, surprize, toate acestea producând un fior poetic unic.

1.2. UNIVERSUL LIRIC

Creația Anei Blandiana este documentul unei conștiințe care și-a asumat propriul destin și orizontul misterului, dar și convulsiile unei istorii delirante. Meditația, contemplația și scrisul se împletesc cu radiografia realului empiric. „Rostuirea” poetei, fie sub forma poeziei sau a prozei, s-a dovedit a fi o încarnare a propriului destin. Nu se pot disocia omul și opera, disponibilitatea extremă de receptare a frumosului natural cu perceperea contradicțiilor socialului ori ale universului.

Întreaga sa operă poetică, epică și eseistică se distinge printr-o înaltă calitate estetică, o profundă meditație ontologică într-un moment istoric critic, rectitudine morală, nostalgia originarului, bucuria descoperirii și cunoașterii universului ca armonie. Există o unitate de viziune despre om și lume în toate cele trei specii cultivate de autoare (poezie, proză, eseuri), ca produse ale aceluiași eu creator. Trăirile, experiențele rezultate din interacțiunea scriitoarei cu orizontul

existențial, sunt transfigurate în structuri lirice, ansambluri epice și dezvoltări eseistice ce includ generalul (aspectele cu valoare universală), dar și esențele. Accidentalul, efemerul, eticul, anomaliiile sunt transformate în durabile forme estetice. Sursa de cunoaștere e calitatea de martor - pretext pentru crearea unor structuri mitico-simbolice și pentru întemeierea de sensuri artistice.

Valorile umane fundamentale devoalate de scrierile sale sunt: aspirația la împlinire, iubirea, dreptul la libertate, setea de ideal, încrederea totală într-o lume a valorilor, imperativul autenticității, construirea prin scris a unei transcendențe opuse realului.

Personalitate lirică marcantă a „generației resurecției poetice”, eul creator blandian dobândește deopotrivă conștiința și unui resurecțional modernism al existenței etice.

În ceea ce privește caleidoscopul liricii sale, o primă fațetă a lui este poezia exultantă (la modul ingenuu) care s-a

îndreptat apoi spre un lirism ritualic, meditativ. Abordând teme majore (moartea, iubirea, puritatea, „căderea în păcat”), poemele sale emană înfiorări, uimiri, extaze, obsesii renăscute din mitologii orientale, neliniști metafizice.

Primul volum de poezie izvorăște dintr-o perpetuă exaltare pasională, dintr-o consubstanțialitate senzorială cu lumea și se deschid în frenezii proliferante de imagini. Creațiile lirice trec adesea de la fragmentarismul impresiei la fervoarea dionisiacă a unui vizionarism exploziv (*Autobuz ora 6 dimineața, Cosmonaut, Dans în ploaie, Noapte de dragoste, Vechi ciclu minier, Aripă, Secetă*). Gesturile simple sunt transfigurate în simboluri, ipostaziate hieratic (*Migrațiune, Peisaj în vis*). Eul liric este acum neproblematic, fascinat în fața realului-miracol. Lumea încă nu-și arată ostilitatea și agresiunea față de ființa poetică.

În al doilea volum (*Călcâiul vulnerabil* - 1966), lirismul debordant inițial se cenzurează vizibil. Este timpul apariției eu-lui problematic intransigent, superior lumii din jur, care descoperă inautenticitatea realului, denunță abaterile de la ideal, inadvertențele. Condiția paradisiacă a unui absolut al purității primare se pierde prin naștere (*Intoleranță, Carantină, Ora spitalelor, Restul pe masă*). Poemele se dezvoltă din nucleele unor metafore alegorice, deși este invocată o criză a limbajului (*Dintr-un sat, Darul, Concert, Elegie de dimineață, Flux*).

A treia taină (1969) adoptă tehnica interiorizării și densificării lirice. Se regăsesc aici meditații interrogative asupra sensului existenței, urmate adesea de absența răspunsurilor (*Nealegere, Nordul, Contratimp, Legături*). Versurile sunt dominate de eu-l problematic, învins de univers, fragil, copleșit de agresiunea

realului. Se deplânge căderea din timp, detașarea față de increat, obligativitatea de a-și alege un destin, izgonirea din paradis. În linia unei metafizici romantice, ochiul poetic este întors spre sine, devenind un simbol obsesiv, o imagine cosmică a omului (*Ochiul statuiilor, Cumintele animal*). Frenezia participării senzoriale la lume este înlocuită de sentimentul înstrăinării de sine (*Legături, Călătorie, Depart*).

Volumul antologic *Cincizeci de poeme* (1970), prin ciclul Moarte în lumină, impune noi traiectorii: lirica psalmică, simbolistica romantică a nopții, o sensibilitate sacralizată, impresionantă prin dialogul intim. Se deschid reveriile eu-lui regresiv, care tatonează metafizicul, încercând armonizarea cu divinitatea.

Octombrie, noiembrie, decembrie (1972) este construit ca o metafizică panteistă a iubirii, în care erosul se împletește cu sacralizarea prin moarte a universului-ritual. Atmosfera rămâne permanent intens onirică, de basm vegetal (*Cine dintre noi, Cuplu, Tu ești somnul, Am dreptul, Am fost învățată*). Patosul candorii devine o condiție a poeticului, sinceritatea blandiană fiind doar o atitudine stilistică, susținută de o retorică intimă adecvată. Critica literară, analizând poezia Anei Blandiana, a formulat chiar conceptul de manierism al confesiunii, în care etica devine un imperativ al artei. Se poate vorbi chiar de un cult pasionat pentru mitul romantic al cuvântului.

În *Somnul din somn și Ochiul de greier*, asistăm la prigonirea sacrului, a bisericilor, la declinul satului românesc, la jocul amăgitor al aparențelor și la fuga în somn, nedemnă, a semenilor. Apar teroarea frigului și a înghețului, ireversibilele perversități sociale, deficitara relație cu absolutul, înstrăinarea de cosmic. Eul se salvează creând toposuri armonioase:

grădină edenică a fructelor coapte, satul mitic, surprins în miresme, alunecări spre somn, reveriile copilăriei. Vraja semințelor, miracolul fructului, oul primordial creează spații protectoare în poeme.

Steaua de paradă, Arhitectura valurilor sunt două volume ale crizei existențiale. Eul este fragil hăituit în neîmpliniri și obstrucții. Apelează la ironie, sarcasm, aluzii la cadrul totalitar autohton. Spațiul devine un adevărat uter al spaimei. Ordinea implacabilă a lucrurilor nu poate fi schimbată, se alunecă spre „ruină”.

Atitudinea lirică merge spre scepticism în *Soarele de apoi*, *Refluxul sensurilor* și *Patria mea A4*. Teroarea nevoii de sens, criza gândului, eul vulnerabil, înstrăinarea de sine, de propriile gesturi, limbajul indescifrabil al obiectelor, toate acestea cer imperativ umplerea vidului

înconjurător cu semne și sensuri. Apare fascinația lumii de dincolo prin conceptul de moarte-înviere, sunt imaginate universuri compensative. Sunt căutate spații armonioase în vederea eliberării din angoasa existențială: o colină, un arbore sacru sau solitudinea creației.

Celelalte volume de poezie, publicate până în prezent, demonstrează că întreaga poetică a Anei Blandiana, asemenea celei a lui R. M. Rilke, a instituit forme pentru percepții ideale ale mediului, restituind simțurilor un univers bucolic de o absorbantă forță expresivă. Aspirația către adevărul simplu, adânc al vieții și al Universului rămâne concretizată în versuri ce inspiră simpatie, încredere, exuberanță a trăirii cotidiene de către efemeride și artiști.

1.3. PROZA ANEI BLANDIANA

Trecerea de la poezie la proză a fost mai mult decât un exercițiu de stil pentru Ana Blandiana. Ea s-a produs din motive existențiale, dar și de tehnică literară deoarece proza permite o desfășurare amplă a spiritului creator prin detalierea, analiza faptelor și evenimentelor.

Universul epic se definește prin: asimilarea fantasticului (apelul la fantastic se face adesea pentru ambiguitatea criticii sociale), număr redus de personaje (cel mai adesea inadapitate și victime ale nedreptății, simboluri ale condiției umane), naratorul aflat în opoziție cu ordinea lumii, perspectivă narativă subiectivă (foarte rar relatarea se face la persoana a III-a), raport dezechilibrat de forțe.

Scrierile se încadrează în două structuri narative - povestire sau nuvelă, iar subiectele sunt sumare, fără a se pune accent pe evenimential. Reperele spațio-temporale sunt vagi, nedefinite, uneori confuze, pentru a favoriza misterul. În centrul povestirilor este mereu o conștiință agresată care trebuie să-și apere integritatea, libertatea, valorile, demnitatea.

Ana Blandiana s-a apropiat de proză cu multă precauție, făcând din pagina unei cărți, asemenea personajului său, Doamna L., „o perdea protectoare între ea și lumea din jur”. Narațiunile primelor două cărți de proză, *Cele patru anotimpuri* (1977), *Proiecte de trecut* (1982) sunt reunite, în 1995, în antologia

Imitație de coșmar. Capela cu fluturi, Dragi sperietori, Orașul topit, Amintiri din copilărie, O rană schematică, Zburătoare de consum, La țară, Reportaj, Cel visat, Gimnastică de seară, Imitație de coșmar, Lecția de teatru, Rochia de înger sunt povestiri în care vocea naratoarei vorbește despre sine ori despre realitatea închisă în sine, „de gradul al doilea”. Eul prozatoarei oscilează între două lumi cu legi deosebite de organizare, fără șansa unei comunicări. Viața se desfășoară pe două planuri paralele, între ceea ce s-a întâmplat în vis și ce s-a întâmplat de fapt existând mereu aceeași distanță separatoare. Perdeaua care separă lumea blandiană de realitate este opacă, asemeni unui ecran cu două suprafețe identice, pe care se proiectează două filme diferite.

Autoportret cu palimpsest este o carte a libertății gândirii și perceperii realului, în care se țese portretul scriitoarei Ana Blandiana. Este un jurnal ce ar putea părea o simplă antologare a însemnărilor publicate în revista *România Literară*, la rubrica Atlas - confesiuni, analize lucide ale propriului scris, o gamă variată de stări și sentimente încercate de scriitor în timpul contactului cu realul. Cartea aceasta de confesiuni, cuprinzând notații dintr-un jurnal intim, ce s-au putut obiectiva, caută și un permanent flux de comunicare cu destinatarii ei.

O continuare a cărții anterioare poate fi considerat volumul *Orașe cu silabe*. Fragmentele de jurnal sunt restrânse la note de călătorie, păstrând câteva teme dominante. Pentru scriitorul-călător, drumul-proza rămâne „cota maximă” a existenței sale. Fiecare călătorie înseamnă a vedea și a scrie, iar scriitorul este mistuit de nevoie febrilă de a cerceta toate posibilitățile realității. Omul-turist se deosebește total de

scriitorul-călător: primul este atras de iluzia tuturor libertăților date de o călătorie, în timp ce al doilea e preocupat de dezvăluirea sensurilor ascunse în simbolurile culturale întâlnite. Turistul rătăcește pe același drum pe care călătorul caută; primul pierde timpul, al doilea îl regăsește.

Sertarul cu aplauze, un metaroman subiectiv, oferă imaginea societății totalitare din secolul trecut (cu întregul aparat de mecanisme de constrângere și represiune), relația intelectualului cu puterea, dar și singura cale de autosalvare a unui scriitor - regăsirea libertății interioare prin actul compoziției permanente, cartea.

Structura postmodernistă a romanului duce la relativizarea imaginii realului prin multiplicarea vocilor narative, la alternarea a trei fluxuri epice, cărora li se adaugă interludiile interviurilor securității. Toate se reunesc la final, sugerând prăbușirea întregului univers în ură.

Opera Anei Blandiana rămâne remarcabilă, mai întâi, prin dimensiune (însușind peste cincizeci de volume de poezie, proză, eseistică și publicistică), printr-un înalt nivel artistic și permite plasarea scriitoarei printre cei mai importanți scriitori postbelici. Vocea ei este reprezentativă pentru destinul scriitorului care a rezistat unei societăți totalitare și care și-a propus să fie atent la ceea ce se întâmplă în jurul său, la drama artistului, a intelectualului, dar și a întregii societăți românești aflate sub opresiune.

Universul poetic neoromantic și expresionist blandian se întrepătrunde cu proza sa accentuat autoanalitică într-un real în care se întâlnesc fantasticul mitic, poematicele, simbolicele și parabolicele, rezultând o țesătură literară modernă, polisemantică.

BIBLIOGRAFIE

Blandiana, Ana (1964), *Persoana întâia plural*, București: Editura pentru Literatură

Blandiana, Ana (1966), *Călcâiul vulnerabil*, București: Editura pentru Literatură

Blandiana, Ana (1969), *A treia taină*, București: Editura Tineretului

Blandiana, Ana (1992), „*Sertarul cu aplauze*”, București, Ed. Tinerama

Blandiana, Ana (1995), „*Imitație de coșmar*”, București: Ed. Du Styl

Dan, Sergiu Pavel (1975), *Proza fantastică românească*, București: Ed. Minerva

Dan, Sergiu Pavel (2005), *Fețele fantasticului. Delimitări, clasificări și analize*, Pitești: Ed. Paralela 45

Durand, Gilbert (2000), *Structurile antropologice ale imaginarului*, trad. Marcel Aderca, București: Editura Univers Enciclopedic

Călinescu, Matei (1965), *Ana Blandiana, Persoana întâia plural*, în *Aspecte literare*, București: Editura pentru Literatură

Ciobanu, Nicolae (1972), *Ana Blandiana: Feminitate și obsesie existențială*, în *Panoramic*, București: Ed. Cartea Românească

Ciobanu, Nicolae (1974), *Suava disperare a feminității*, în *Critică în primă instanță*, București: Ed. Eminescu

Constantin, Ilie (1971), *Cincizeci de poeme, în Despre poeți*, București: Ed. Cartea Românească

Cristea, Dan (1980), *Somnul din somn, Cele patru anotimpuri*, în *Faptul de a scrie*, București: Ed. Cartea Românească

Cristea, Valeriu (1984), *Cu viziera zâmbetului*, în *Modestie și orgoliu*, București: Ed. Eminescu

Underwood

Invitați

SCRISOARE CĂTRE DUMNEZEU

Dan Puric

INVITAȚII

Îți scriu, Doamne, de pe marginea vieții! Îți scriu, Doamne, căci simt viața ca pe o bucată de lut, ce se fărâmă încet, încet, într-o apă tăcută, care nu știe decât să meargă la vale.

Îți scriu, Doamne, nu ca să-Ți cer ceva, căci mi-ai dăruit atâtea și o fi și CERUL plin de infinite și desperate rugăminți!

Și mai știu, Doamne, că nu există niciun POȘTAȘ pe lumea asta, care să-Ți aducă scrisoarea mea, dar în același timp știu și simt că fiecare gând al meu este de mult în inima Ta.

Îți scriu, Doamne, ca să știi că eu exist cu adevărat doar atunci când cred în TINE! În rest, parcă dorm fără vise.

Cred, Doamne, pentru că eu Te-am văzut! Dar nu cu ochii cei din afară, ci cu cei dinăuntru! Așa Te-am văzut eu, Doamne, în momentele mele de bucurie, de fericire, ca pe o LUMINĂ! Dar mai ales, Doamne, Te-am văzut în momentele mele de mare deznădejde!... ATUNCI, Doamne!... ATUNCI, Te-am văzut cel mai bine și cel mai aproape de mine! Te-am simțit ca pe un SĂRUT! Ca pe un SĂRUT ce mi-l dădeai în taină! Îl simțeam pe inimă și ea suspina în tăcere, de fericire că cineva o înțelege și o mângâie. Iar cușca durerii ce-mi ținuse prizonieră inima până atunci își deschidea acum singură porțile. Cumplitele lanțuri, cătușe și lacăte se topeau neputincioase în fața IUBIRII, SĂRUTULUI Tău!

Așa Te-am văzut eu, Doamne, cu ochii inimii mele

descătușate. Căci cu ochii mei, din afară, mă vedeam, Doamne, mergând în propria-mi viață doar cu ochii în jos. Așa mergeam, doar cu ochii în jos, neștiind, Doamne, că astfel Tu mă învățai să mă ROG! Îmi număram în închisoarea gândurilor mele pașii TRISTEȚII, neștiind că din sămânța durerii lor creștea în urma mea FLOAREA neasemuită a iubirii Tale!

Și nu știu de ce, dar poate de aceea am simțit nevoia pentru prima oară să ridic ochii spre CER! Și i-am ridicat, Doamne, și un infinit de iubire am simțit că se revărsa asupra mea.

Și-abia atunci, Doamne, am simțit cu toată ființa și am văzut cu ochii cei dinăuntru cum toate durerile sufletului meu și-au întins aripile și-au zburat care încotro, către CERUL acela senin, pierzându-se rând pe rând în acel infinit de iubire.

Ce păsări tăcute erau, Doamne, suferințele mele în zbor către TINE! Una nu și-a mai întors capul către cuibul lor însângerat de atâtea nedrepte suferințe.

Și de aceea Îți scriu ACUM, când simt că fiecare zi mi se topește în palmă ca un fulg de nea, ce niciodată nu va mai ajunge bulgăre de zăpadă.

Îți scriu ca să-Ți mulțumesc pentru toate acestea și, când va veni CLIPA, atât Te rog, Doamne, să nu-mi iei FULGUL meu de NEA din palmă, și nici CERUL din privire!

(Extras din volumul *Lacrima iubirii*, 2025)

ORASUL RIVERAN

Titu Dinuț

INVITAȚII

Cunosc un oraș riveran
La margini de noi și de lume,
Cu iederi și tei în portal, -
Cu ere-n ediții postume.

Aici portavocile n-au
Rețete de boli sindicale,
Dar poți cumpăra de la sârbi
Smochine și mărci federale.

Aici grănicerii alungă
Pescăruși deveniți infractori
Că vin și se miră ce văd,
Țipând parc-ar fi dictatori.

Columnne de ape și cer
Pe umeri de tei se resfiră.
Legendele turelor poartă
Nume de stele și liră.

Balcanul vecin și luntraș
Mângâie cu pleoapele sale
Carpații cu yachturi la chei
Și turci oferind baclavale.

Galere-acostează la dană,
Cu piatră de Romă și mirt,
Sub roze cu croi teutonic
De port năvălind dunărit.

Și zilnic ne-așteaptă complice
La umbră de castru roman,
La margini de noi și de lume,
Frumosul oraș riveran.

IARNA DIN CALENDE

Titu Dinuț

Răsfățați de calende și ler,
Fulgii dau cerului știre
Că e viscol și ger pe pământ,
Dar că ninge a bună vestire.

Și ninge prin chingile casei,
Fulgii se-adună, se-nnoadă
Ca brâglele pânzei de tors
Prin vâscul cernut de zăpadă.

Și ninge prin sufletul meu,
Poate că-s om de zăpadă,
Doar gândul se-anină de albul
Tavanului greu ce-o să cadă.

Troienele iernii se-aștern
În urme, în răni și în pâine,
Mă-ntreb cât va ninge prin noi
Cu astăzi, cu ieri și cu mâine.

PANSEURI

Titu Dinuț

DAMNARE. Cele mai frumoase covoare sunt destinate picioarelor urâte.

DANGĂT. Uneori e prea mult clopot pentru o biată clopoțire.

DATINA. În satul fără cocoși, zorii rămân nevestiți.

DĂSCĂLIE. Cel mai greu lucru este să înveți să fii.

DECLARAȚIE. Dacă e vorba de tine, iubito, rugul din mine oricând devine... rugă.

DEDUBLARE. Dânsul bea în cârciumă și umbra îl așteaptă afară.

DEISM. Dacă Dumnezeu ți-a închis ușa, negreșit ți-a lăsat fereastra întredeschisă.

DESTINALENTE. Nu te lua de coarnele melcului, și nici de negraba lui...

DILEMĂ. Ciudat este faptul că, de când a înțeles-o pe dânsa, nu se mai putea înțelege cu sine.

DIURNĂ. Ziua care te așteaptă este asemenea unui poem pe care trebuie să-l scrii cu lumina ochilor și cu fapta mâinilor.

DOAGA. Dacă-ți lipsește o doagă, va râde orice butoi de tine.

DOGMĂ. Ești urmașul celui care ai fost ieri.

DRAGOSTEA. Dragostea-i soră cu vremea: veșnică, însă în continuă schimbare.

DREPTURI. Toată tinerețea lui a dormit pe câmp, iar acum solicită vechime în... câmpul muncii.

DULCE. Lacătul cofetăriei este de ciocolată.

DUREREA. De n-ar fi durerea, orice trup ar domina cugetul.

PĂCATUL CA ACT STUPID

Băluță Ovidiu -pastor-

INVITAȚII

Păcatul debutează în lume printr-un act stupid. Un individ frustrat de rezultatul unor alegeri stupide fentează, seduce, minte, șochează, desfășoară un spectacol cu scopul de a orbi, de a prosti la rândul său pe alții. Prostia lui devine diabolică.

Are ceva scena aceasta din fragmentul de viață al celui care, vrăjit de logoreea și dexteritatea jucătorului de albă-neagra, pariază toți banii pe o încercare. Și pierde tot. Este tragic. Dostoievski are o însemnare: „Doar omul este prost. Fenomenal de prost. Adică, deși nu este prost deloc, e în schimb atât de nerecunoscător, că, dacă ai căuta, tot n-ai găsi pe cineva mai rău decât el”. Ca o condiție umană sună această remarcă. Ceva de care poți scăpa doar cu eforturi supraomenești – pentru că, biblic vorbind, materializarea generică a păcatului este prostia. Cea mai inteligentă manevră parșivă, cel mai șiret și inteligent demers păcătos se demască în final a fi fost în esență stupid.

Personificarea înțelepciunii strigă în Proverbele lui Solomon: „Până când veți iubi prostia, proștilor?” Cititorul atent va descoperi că în Sfintele Scripturi, prostia are mai degrabă o natură etică, morală, decât una care ține de competențe, informație, coeficient sau capacități. Prostia bate educația tocmai pentru că ține mai mult de moralitate decât de intelect.

De aceea, prostia e peste tot, o găsim unde ne-am aștepta cel mai puțin, o găsim la toate nivelurile, în toate academiile, în toate structurile lumii. Pentru că ea este extensia firească a păcatului. Iisus este singurul care poate salva omul de păcat și implicit de prostie. Când Iisus spune: „Tată, iartă-i căci nu știu ce fac!”, acest „nu știu ce fac” sugerează natura stupidă a procesului și condamnării lui Iisus. Iisus coboară în mijlocul prostiei, în țara celor orbi, în întunericul minții omenirii. Câtă umilință pentru inteligența eternă, pentru geniul divin, ca EL să locuiască printre înșelați și înșelători, printre întunecați și în întuneric. De aceea EL vine ca Lumină a lumii. Și are un singur scop: să ne deschidă mintea. Același scop exprimat pe față de îngerul Gavril când s-a descoperit profetului: <<El m-a învățat, a stat de vorbă cu mine și mi-a zis: „Daniele, am venit acum să-ți luminez mintea.”>> Face parte din preocupările societății cerului ca mintea oamenilor să experimenteze revelația, să priceapă. Să înțelegem condiția noastră și că Iisus este Calea. Că viața și înțelepciunea locuiesc în moralitate și în relația personală cu El; că cea mai inteligentă formă de viață e să fii în Hristos, să iubești și să păzești poruncile morale.

Pasiunea lui Iisus e să deschidă mințile. Să le elibereze. Putem pune Misiunea Lui sub acest semn eliberator: eliberarea minții de judecăți proaste, de iubirea plăcerilor egolate, eliberarea de răutate, de trufii sau poftă vanitoare. Pe drumul peripatetic al Emausului, după înviere, Iisus explică ucenicilor Scripturile și un jar ca de foc se aprinde în sufletul lor. O lumină se aprinde în întuneric. Pricep scopul morții hristice și trec ei înșiși de la moarte la viață, de la nebunia descurajării la înțelepciunea credinței. Neprihănirea e inteligentă.

Acel „nu știu ce fac” rostit de Iisus nu presupune un păcat „inocent” sau o greșeală neculpabilă a cetei de regizori ai crucificării. E un păcat vinovat. Prostia e vinovată tocmai pentru că nu ține de „a ști”, ci de „a alege”. Tocmai pentru că e vinovată, Iisus Se roagă pentru iertare.

Păcatul operează de cele mai multe ori prin orbire – nu știi ce faci. Ești conștient de ceea ce faci, dar nu știi ce faci în același timp. Ca pastor, asist la mărturisirea regretelor. În urmă se face reproșul și autocritica: „Ce prost am fost!” sau „Cum am putut?”, „Parcă am fost orbit.”, „Nu îmi vine să cred că am fost capabil de așa ceva!” Este momentul astral când păcătosul înțelege că a nu fi moral e stupid. De aici poate să înceapă o viață ordonată. Câtă inteligență este în a ajunge să fii dependent de droguri? Cât de inteligent e să conduci peste viteza admisă pentru ca apoi să pierzi controlul volanului? Cât de inteligent e să ajungi la divorț, să îți arunci copiii în traume fără leac, să împingi propria familie în experiențe la limita rezistenței pentru că ai ales să petreci o noapte sau nopți în patul altei femei? Câtă inteligență se găsește în vanitate, în aroganță sau în alte comportamente ale morții? Cât de inteligent a fost fiul risipitor când a plecat? Marea lui întoarcere a început cu recunoașterea faptului că neascultarea sau scuturarea de autoritatea tatălui a fost decizia stupidă a vieții sale. Stupiditatea păcatului, a îndepărtării de Legea Morală, este atât de plastic redată în această parabolă tocmai prin faptul că un tânăr chipeș, bine educat, din familie aristocrată își vinde statutul său rafinat pentru compania porcilor. Ce poate fi mai stupid de atât?

Esau. Cum poți să îți vinzi moștenirea spirituală inalienabilă pentru un castron de ciorbă? În acest caz, păcatul se manifestă printr-o prostie extremă. Cum se poate lăsa cel mai puternic om al planetei, care a inspirat până și legende păgâne, să își vândă puterile de sorginte divină pe dezmierdările unei curve? Așa își pierde Samson ochii și libertatea. Rămâne în întuneric.

„Păcatul întunecă mintea, împietrește inima, pervertește simțurile și slăbește voința”. Un cancer practic, o metastază grotescă. Păcatul e parșiv. În fond, simplificând peste măsură, poate, e bătaie de joc. Suntem și ne lăsăm prostiți. Ca un clopot în ecou sună afirmația „Fenomenal de proști!”.

Cel mai inteligent act al fiului risipitor a fost decizia de a se întoarce. În termeni biblici, decizia aceasta o numim naștere din nou sau pocăință. Când fiul se întoarce, tatăl afirmă: „Căci acest fiu al meu era mort și a înviat.” Când omul pleacă dintre porci și porcării, când abandonează mizeriile din gânduri, când se dezgustă de păcat, atunci se petrece în el un miracol echivalent cu o înviere. Poate cel mai mare miracol.

Proverbele veterotestamentare personifică atât Înțelepciunea, cât și Prostia și le așază pe poziții antagonice. Cum spuneam, în înțelepciunea biblică, discuția nu este purtată în zona abilităților cognitive superioare, în contrast cu oligofrenia. Vizate sunt mai degrabă alegerile morale.

Eu, înțelepciunea, am ca locuință mintea și pot născoci cele mai chibzuite planuri.

Frica de Domnul este urârea răului; trufia și mândria, purtarea rea și gura mincinoasă – iată ce urăsc eu.

*Nebunia este o femeie gălăgioasă, proastă și care
nu știe nimic.*

*Ea șade totuși la ușa casei sale, pe un scaun, pe
înălțimile cetății,*

ca să strige la trecătorii care merg pe calea cea dreaptă:

„Cine este prost să vină aici!” Iar celui fără minte îi zice:

„Apele furate sunt dulci și pâinea luată pe ascuns este plăcută!”

*El nu știe că acolo sunt morții * și că oaspeții ei sunt în văile
Locuinței morților.*

Înțelepciunea se descrie prin detașarea de rău, trufie, minciună - toate acestea fiind aspecte morale. Tot astfel prostia este gălăgioasă, fură - comportamente care definesc caracterul și nu coeficientul de inteligență.

Mai mult, înțelepciunea și prostia devin în literatura biblică sfântă două vehicule care duc la viață, respectiv la moarte. Atât înțelepciunea, cât și prostia fac apeluri, chemări: Vino!

Umanitatea stă pe peron cu biletul în mână și fiecare om decide în ce tren urcă. Evident, unul are multe locuri libere, iar celălalt este supraaglomerat... o prostie!

Lira lui Orfeu

DEFINITII

Copilăria este lipsa grijilor, timpul când singurele coordonate importante sunt vremea de afară și ce jocuri să aleg. Perioada din viață fără gândul la ziua de mâine. Numai un zâmbet.

Fericirea – o emoție pe care o simțim când suntem recunoscători nu doar pentru ceea ce primim, dar și pentru ce avem deja.

Stan Daria
Cls. a IX-a C

Copilăria este perioada în care timpul se oprește în loc pentru a lungi fericirea copiilor. Este reprezentată de toate sentimentele, emoțiile și trăirile unui om din primii ani ai vieții, când curiozitatea este principala sursă a momentelor de neuitat.

Fericirea e cheia spre inima omului, o modalitate de a cunoaște o persoană, reacțiile și micile detalii care o reprezintă.

Callea Maria
Cls. a IX-a C

Copilăria este etapa cea mai importantă în a construi caracterul unei persoane.

Fericirea este comoara cea mai de preț a fiecărui om, sentimentul unic, care transformă orice moment de cumpănă într-o poveste.

Miruna Chiriță
Cls. a IX-a C

Copilăria este etapa vieții când omul renunță câte puțin la inocența sa, este cea mai vulnerabilă și ușor de influențat parte din viața omului.

Fericirea este sentimentul care îți aduce aminte că există speranță, ea unește oamenii și aduce pace.

Alexia Bordei
Cls. a IX-a C

Copilăria este etapa când mintea se bucură de orice moment, iar creativitatea conturează o lume excepțională, pe care doar un copil o poate înțelege și vedea. Copilăria nu este numai joacă, dezvoltarea este subiectul principal, iar curiozitatea ajută la îndeplinirea unor pași esențiali, cum ar fi deprinderea de a scrie și a vorbi.

Fericirea nu este doar o emoție, este un stil de viață în care omul găsește pacea sufletească și echilibrul. Ea poate fi generată de anumite persoane ce te fac să te simți împlinit, de acțiuni ce te motivează. Fericirea este ca un bibelou, se poate sparge imediat, chiar printr-un singur cuvânt. Fericirea nu este doar despre tine însuși, este și despre cei din jur.

Aida Munteanu
Cls. a IX-a C

Copilăria este suma amintirilor noastre trecute într-un basm care rămâne viu în adâncul sufletului nostru.

Fericirea nu este doar o reacție produsă în minte, este o stare trăită de noi în fiecare clipă, dacă știm să o prețuim. Fericirea dispare doar atunci când o neglijezi.

Olivia Caraivan
Cls. a IX-a C

Copilăria este perioada de timp în care individul se modelează și se pregătește pentru viața de adult. Este momentul în care ne permitem să facem greșeli din care să învățăm.

Fericirea este sentimentul spre care orice om aleargă în viață și care merită sacrificii.

Rareș Andrei
Cls. a IX-a C

Copilăria este perioada de viață unde totul este plin de culori și nu există nicio grijă. Un om fericit este un om sănătos.

David Craiu
Cls. a IX-a C

Copilăria este lumea în care timpul este mai lung, iar jocul este pe primul loc, etapa vieții în care zâmbești cel mai mult.

Fericirea este echilibrul dintre ceea ce avem și ceea ce ne dorim. Este capacitatea de a te bucura de lucrurile simple.

Miriam Crăsnianu
Cls. a IX-a C

Copilăria este etapa vieții când poți face orice fără a avea vreo grijă, când învățăm și descoperim lumea prin joc și curiozitate.

Fericirea este starea de bine și de mulțumire sufletească. Înseamnă bucuria de a trăi și de a te simți împlinit.

Edward Lungu
Cls. a IX-a C

Copilăria rămâne prima parte a vieții când singura ta grijă este când poți ieși ca să te joci. Fericirea înseamnă extaz.

Andreea Moldovan
Cls. a IX-a C

Copilăria este partea autentică, sinceră, specială din viața fiecărui om, o nesfârșită amintire ce trăiește veșnic.

Fericirea niciodată nu vine singură, ci aduce cu ea și o pace sufletească, un zâmbet măreț.

Raisa-Anelis Mircescu
Cls. a IX-a C

Copilăria este etapa primară a vieții în care îți dezvolti valorile (respect, iubire, creativitate). Este cel mai important start, dar și perioada în care copiezi comportamentele celor din jur.

Fericirea este cel mai frumos sentiment care apare atunci când dopamina crește, când orice supărare devine inexistentă.

Alexia Gheorghiță

Cls. a IX-a C

Copilăria este perioada inocenței și bunătații din viața oamenilor. Fericirea e ca adierea de vânt, trebuie să o lași să te pătrundă.

Miriam Crantea

Cls. a IX-a C

Copilăria este tărâmul imaginației și al visurilor, fiind unica perioadă în care toți suntem la fel – veseli, neînfricați și naivi.

Fericirea reprezintă bucuria profundă și durabilă, izvorâtă din iubire, sens, recunoștință și din trăirea valorilor personale.

Rebeca-Maria Stanca

Cls. a IX-a C

Copilăria este cea mai bogată și frumoasă perioadă care ne formează caracterul și ne oferă amintiri pe care le vom purta toată viața cu noi.

Fericirea este o explozie de sentimente pozitive, ce dau sens vieții.

Brianna Ela Sarău

Cls. a IX-a D

Copilăria este ca un pom cu diferite fructe: unele mai dulci, altele mai acre, însă numai împreună formează un rod așteptat. Este singura perioadă în care poți zâmbi și iubi în fiecare zi.

Fericirea este singura care nu ține cont de avere, de poziția socială, de educația primită, aceasta ține cont doar de sufletele calde și deschise. Este chipul unui copil care vine seara de pe uliță, într-o zi de vară, iar mama sa îl așteaptă cu mâncare în casă.

Jesica Scarlat

Cls. a IX-a D

Copilăria este un tărâm al magiei, o simfonie de zâmbete și lacrimi, o perioadă de schimbare. Fiecare clipă este o eternitate și fiecare vis este o realitate în devenire. Este un tărâm al magiei, plin de zâmbete.

Fericirea este un noian de sentimente, o împletitură magnifică a emoțiilor ce te face să zâmbești.

Clara Ghiorghiță

Cls. a IX-a D

Dacă viața ar fi o carte, copilăria ar fi cel mai frumos capitol.
Fericirea este starea de spirit pe care ne-o oferă cei dragi.

Timotei Chelu
Cls. a IX-a D

Copilăria aparține tuturor oamenilor. Cu ea începe viața. În copilărie râzi, plângi, cazi, te ridici, te dezvolti și îți dai seama de tiparele lumii, înveți cum vrei să fii și crezi viitorul copil-adult.

Că mă trezesc dimineața – e o fericire, că am unde dormi și ce mânca e o fericire. Prietenii cu obiective și influență bună sunt o fericire. Chiar și problema prin care treci e o fericire. Fericirea e începutul.

Flavia Adelina Coțoapă
Cls. a IX-a D

Copilăria este începutul personalității, ceea ce ne formează pentru drumuri necunoscute nouă. Cea mai importantă perioadă de pregătire pentru viață.

Fericirea este un drum, dar și primul pas, cel mai greu, al călătoriei vieții. Ea mai înseamnă tot ce există în jurul nostru, fie ea furnică sau Universul în sine.

Sara-Zozan Hocaoglu
Cls. a IX-a D

Copilăria poate fi definită ca un tutorial de pregătire pentru viața de adult, în care învățăm din tot ceea ce ne înconjoară cum să ne comportăm și să descoperim drumul spre succes și libertate. Prin dorința de a cunoaște și inocența avută, reușim să ne conturăm personalitatea cu care rămânem mare parte din ciclul nostru de viață.

Fericirea este un indicator al stării noastre spirituale, reprezintă mulțumirea simțită când realizăm un obiectiv sau primim un răspuns la care nu ne așteptăm.

Gabriel Floricel
Cls. a IX-a D

VIATA

Melissa Crăsneanu
Cls. a XI-a A

Viața
e o partitură a melancoliei,
un fel de drum al sufletului,
o condică a întâmplărilor
ce te clădesc
sau te dărâmă.

Trăiești visând cu dor și cântec
în do major sau în minor,
pe drumul sufletului cânți la unison
cu oameni care vin
și pleacă –
și iar se schimbă gama.

Chiar când credeai că ai atins sublimul,
O notă falsă-ți strică melodia,
Dar las-o acolo - ca semn de-aducere aminte,
căci
oamenii doar vin
și pleacă.

ECOURI

Melissa Crăsneanu
Cls. a XI-a A

Bătăi de inimă, o melodie
Cu versuri, strofe și refren,
Bătăi de inimă, dar e istorie,
Căci cântecul rămâne doar ecou.

Șoptiri suave, vorbe dulci
Au scris a noastră carte,
Povești de dragoste - eram protagoniști -
Rămân doar amintiri, din ecou – o parte.

Plimbări de seară-n raza lunii,
Cuvinte și iubire fără rost,
Un „Te iubesc pân' la sfârșitul lumii!”
Doar dragoste, ecouri au fost.

HAINĂ ALBĂ

Melissa Crăsneanu
Cls. a XI-a A

Haină albă... ce curată!
O țesătură dintre stele,
O pânză consacrată,
Cusătură a iubirii mele.

Haină albă... dar din cer,
Cadou creat ființelor ce pier,
Simbol al Legământului divin,
Căci cerul va fi iar senin.

Haină albă... colț de pace,
În omul ce vrea s-o-mbrace,
Un răgaz din timp de luptă,
Cântec, viață neîntreruptă.

ÎNTREBĂRI

Flavia Adelina Coțoapă
Cls. a IX-a D

Ce-i visul fără muncă?
Doar o imaginație bogată,
Care vine dintr-o lume abstractă
Ca o floare desenată pe hârtie,
Frumoasă, dar fără miros, căci nu e vie.

Ce-i vorba fără faptă?
Un vânt ce trece în șoaptă,
Un zbor efemer, înălțător,
O frunză zburată din creangă,
Un izvor necurgător.

Ce-i strigătul fără speranță?
E un drum pe o scenă,
Tu – ca o marionetă...
Încerci să mergi ca să trăiești,
Dar, fără păpușar,
Rămâi pe loc, te răzvrățești.

PĂSTREZ

Flavia Adelina Coțoapă
Cls. a IX-a D

Păstrez în casă o cutie,
Cu amintiri o mie.
De fiecare dată când o deschid,
Mă poartă într-un univers fluid.

Iar în inimă păstrez tăcerea...
Ea e cea care simte durerea.
Se zbate în nopțile grele
Și plânge încet, uitându-se la stele.

Păstrez în suflet un gând curat,
Ca o lumină ce n-a secat.
El e contra celor două lumi,
Unde se adună plâns și furtuni.

Tot în ea țin și iubirea
Ce îmi păstrează mereu amintirea.
N-aș mai avea cutia sau gândul,
Floarea de lumină s-ar pierde ca vântul.

Păstrez în curte o grădină,
Unde crește o floare de lumină.
O sap, o ud, o protejez
De spinii ce o îmboldesc.

CASA PĂRINTEASCĂ

Sviridov Ana Maria
Cls. a IX-a A

Casa părintească este locul unde începe povestea fiecăruia dintre noi, spațiul cald al primelor amintiri și al siguranței necondiționate. Pentru mine, casa copilăriei nu este doar o construcție din lemn și piatră, ci un univers plin de nostalgie. Diminețile începeau cu sunetele animalelor și razele soarelui care intrau prin fereastră, iar serile se încheiau în liniște, lângă sobă, ascultând povești. Curtea era locul jocurilor fără sfârșit, unde timpul pare că stă pe loc. Acolo am învățat să râd, să cad și să mă ridic. Casa părintească păstrează urmele pașilor noștri, ale copilăriei trăite cu bucurie și devine un refugiu al sufletului atunci când viața ne poartă departe.

Chiar dacă anii trec, iar drumurile se despart, gândul la casa părintească aduce mereu o bucurie liniștită în suflet. Este locul în care ne întoarcem cu dor, pentru a ne regăsi rădăcinile și pentru a ne aminti cine suntem cu adevărat.

TE SCRUI ÎN VISE CA POETUL

Daria Miriam Crantea
Cls. a IX-a C

Dintr-un apus de gânduri,
Îmi ești răsăritul scris prin gânduri.
Zâmbetul tău face portretul.
Te scriu prin vise ca poetul.

Prin iris te pictez abstract,
Exact ca cerul înstelat,
Sunt și pictor pentru tine...
Îți definesc trăsăturile divine.

Îmi ești nota muzicală,
Când mi-i inima amară,
Ți-aș cânta și la vioară
Să-ți fiu opera de dramă.

Iubirea ne e ca un film:
Noi actori, zici că-i destin...
Zilele sunt fila vieții,
Dubla 1, seria 2, sezonul tinereții.

Aș fi orice pentru tine:
Zâmbet, râs sau fericire.
Te vreau încântat, iubire,
Și de viață, și de mine!

TIMP?

Daria Miriam Crantea
Cls. a IX-a C

Avem timp pentru toate. Avem timp să învățăm, și după aceea să uităm totul. Avem timp să alergăm în dreapta și în stânga. Avem timp să regretăm ce am greșit, avem timp să greșim. Avem timp să scriem, să corectăm, să ștergem și corectăm iar și să greșim iar. Îți ia atât de mult timp să câștigi încrederea într-o persoană, și doar câteva secunde să o pierzi. Avem timp să ieșim cu oameni neimportanți în viațile noastre, avem timp să iubim oameni care nu ar merita, dar totuși o facem. Însă nu avem timp de noi, nu avem timp de grijile noastre, nu avem timp de persoana „eu”. Avem timp de persoana „ea” și „el”, dar niciodată de persoana noastră. Iubim ce ne rănește și rănim ce ne iubește.

Nu avem timp să petrecem mai mult timp cu noi, nu avem timp să petrecem cu persoanele importante, pentru că deja s-a dus timpul cu celelalte persoane. Și uite așa, viața se duce încet-încet, ca nisipul din clepsidra timpului. Anii trec, zboară și apoi se uită totul.

Și până la urmă, te-ai descoperit pe tine? Tu știi cine ești? Și nu te întreabă nimeni la sfârșit de el sau de ea, și ești întrebat de ce ai făcut tu. Probabil nisipul care acum se scurge din clepsidră este din ce în ce mai puțin, iar zona de jos este aproape plină, iar zona de sus mai are puțin să fie golită.. tu ai aflat cine ești? Sau nisipul s-a scurs până la ultima picătură și nu ai aflat ce e cel mai important? Tu cine ești?

Sfârșit de Toamnă

Radu Matei
Cls. a IX-a D

Frunzele cad, copacii pier,
Natura pică, e mult prea greu,
Și-n timp ce cad, privesc la ele,
Și-mi amintesc de clipele-mi grele.

Soarele pleacă, stă departe,
„Mai stai un pic, te vreau aproape!”
Dar nu m-ascultă, privirea lui
E-ndrumată de-a lunii pistrui.

Marea-nvălmășită-așteaptă
Să vină iar lumea toată,
Să se bucure cu ea,
Dar acum e toamnă grea.

Mi-e dor de vremea caldă,
Unde zâmbetu-mi ardea,
Acum ochii-mi sunt cascadă...
Unde-s toți? Și unde-i ea?

LEGĂMÂNTUL NOPTII

Daniel Fudulu

Cls. a XI-a A

În inima nopții,
pe-o cărare pustie,
Se ascundea un secret, o poveste târzie.
Sub cerul plin de stele, un freamăt străveziu,
Te căutam prin umbre, cu sufletul pustiu.

Departe, un vuiet de vânt rătăcit
Mă chema să te găsesc, într-un loc învechit.
Am urcat munți înalți, am străbătut văi adânci,
Am înfruntat furtuni și-am trecut printre stânci.

Dar tu erai o enigmă, un vis fugar,
Te ascundeai în zori, sub un vechi felinar.
Pe marginea unui abis, ne-am întâlnit în sfârșit,
Ochii tăi ascundeau un mister nesfârșit.
Mi-ai spus că iubirea e-un joc periculos,
Că trebuie să riști totul, să fii curajos.
Și-am sărit împreună în golul adânc,
Inimile noastre bătând într-un ritm cu avânt.

Am fugit de-a lungul nopții, prin codrii tăcuți,
Am spart bariere, am dărâmat ziduri crescute-n trecut.
Împreună, am sfidat toate legile sortii,
Iubirea noastră ardea mai tare decât focul nopții.

Așa am rămas, legați de-o aventură veșnică,
Două suflete îndrăznețe, într-o poveste magică,
Cu inimi pline de foc, am îmbrățișat necunoscutul
Și-am scris împreună fără de timpul - pierdutul.

ELIPSA DRAGOSTEI

Daniel Fudulu
Cls. a XI-a A

În cercuri noi,
se pierde timpul,
Orbit de umbre și tăceri,
Un punct fugar pe bolta nopții,
Iubirea pleacă nicăieri.

O elipsă trasă-n spațiu rece,
Cu foc aprins doar pe jumate,
Distanțe cresc, cuvântul trece,
Noi rămânem mereu în unitate.

Cândva, aproape de lumină,
Ardea un soare între noi,
Acum, o rază se înclină,
Și tace în albastru gol.

Alerg pe margini de uitare,
Sperând să-ajung la început,
Dar elipsa dragostei mă doare,
Și rătăcesc într-un trecut.

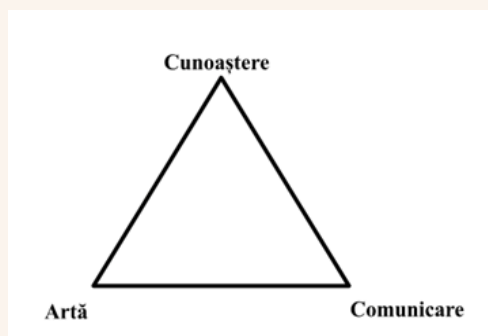
Iubirea noastră, linie frântă,
Se pierde-n cerul infinit,
Un vis ce-n suflet se avântă,
Dar nu se-ntoarce, obosit.

RELEVANȚA CUNOAȘTERII EPOCILOR STILISTICE ÎN PRACTICA MUZICALĂ

Șchiopu-Constantin Darius-Andrei
- absolvent -

1. Introducere

Lucrarea de față reprezintă un demers teoretic de factură filosofică, prin care se încearcă înțelegerea fenomenului artistic. Inițial, se va analiza conceptul de artă. Această analiză va avea ca rezultat observarea trinomului: cunoaștere-comunicare-artă ce va forma sistemul filosofic de descifrare a actului artistic.

Având în vedere că epoca stilistică a influențat artistul, cunoașterea acesteia va avea un rol inițial în decodificare și codificarea mesajului artistic. Arta văzută ca un mod de comunicare este precedată, însoțită și urmată de cunoaștere.

Figura 1. Trinomul cunoaștere-comunicare-artă ca sistem filosofic.

2. Arta

Discuția despre muzică trebuie să înceapă cu un apel la definirea artei. Acest demers reprezintă o sondare mai aprofundată în esența subiectului nostru de cercetare care la final se rezumă la aria artei numită muzică.

E. Fischer propune un răspuns întrebării de față, afirmând: „Arta este mijlocul indispensabil al fuziunii individului cu totalitatea. Ea reflectă capacitatea lui infinită de a se asocia, de a împărtăși experiențe și idei.”

Platon sugerează în filosofie un sistem dualist vorbind despre termen și formă.

Cu alte cuvinte există o lume a ideilor și o lume a formelor. Întâlnim la Immanuel Kant binomul *noumen* și *fenomen*: „după filosoful Immanuel Kant, conceptul de fenomen se referă la un lucru sau un obiect așa cum acesta i se prezintă percepției intelectuale (minții) prin intermediul simțurilor sau al percepției senzoriale. Kant vorbește de conceptul de *noumen* atunci când se referă la un lucru așa cum este el în sine însuși (Ding an sich).” Dualismul acesta pare să fie prezent și în exprimarea lui Martin Heidegger: „Arta este punerea-în-operă-a-adevărului.” Cosmoviziunea acestora va influența teoria lor cu privire la cunoaștere.

Ștefan I. Nenițescu își începe volumul „Istoria artei ca filosofie a istoriei, I Teoria criticii” folosind un citat din Goethe: „Ce cunoaște, el cuprinde.”, iar apoi continuă prin propriile sale cuvinte: „Omul este om în virtutea cunoașterii. Ea îi trage perdeaua de peste lume și în lume se vede pe dînsul.” El observă legătura intimă dintre cunoaștere și artă.

Victor Ieronim Stoichiță prezintă un principiu foarte valoros studiului nostru într-o propoziție în aparență banală: „Dacă vrei să cunoști lumea, o limbă străină este o cheie de aur.” Acest om de artă sugerează că pentru a cunoaște lumea ai nevoie de un limbaj, de un mod de comunicare.

Cosmoviziunea (Weltanschauung) individului va influența modul în care el înțelege cunoașterea, iar apoi arta, cea care este fără doar și poate un mod de comunicare. Artistul prin simțuri are acces asupra lumii, iar apoi începe un proces de comunicare prin care îi transmite celui ce interacționează cu opera de artă un mesaj.

3.Comunicare

Pe baza definiției amintite mai sus, care sugerează că arta este o modalitate de comunicare, vom analiza următoarea schemă, înțelegând comunicarea ca fiind „modul fundamental de interacțiune psiho-socială a indivizilor umani prin care se realizează transmiterea de informații și se obțin modificări de comportament” :

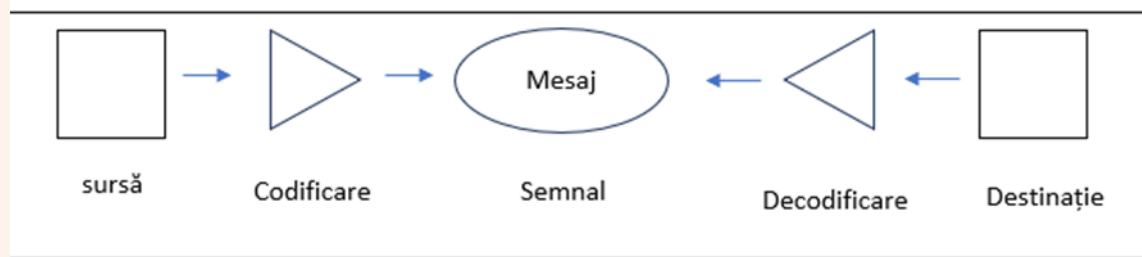

Figura 2: „Modelul general al comunicării în viziunea lui W. Schramm (1954)”

Această schemă poate să fie observată în discuția de față cu privire la artă. Artistul este sursa care codifică un mesaj ce va fi decodificat de destinatar. Codificarea este actul artistic. Când vorbim despre artă, vorbim despre ceva subiectiv, nu poți să vorbești despre artă fără a lua în considerare factorii psihologici, nu poți să analizezi arta uitând de omenesc și subiectivism .

Discuția de față abordează practica muzicală, iar aici vom observa că procesul comunicării devine mai complex. Avem artistul-creator, artistul-interpret și pe cel care ascultă, trei subiecți care vor fi implicați în două faze ale comunicării.

În primă fază, artistul-creator este sursa, acesta codifică un mesaj, iar artistul-interpret va fi destinatarul care va decodifica opera de artă (partitura muzicală). În a doua fază, artistul-interpret devine sursa care va codifica mesajul prin interpretare, iar cel care ascultă prestația muzicală va fi destinatarul.

4.Codificare și decodificare

Artistul-creator este un individ care ocupă un loc în spațiu și timp. Interacțiunea sa cu realitatea duce la analiză și sinteză, adică la cunoaștere. În urma cunoașterii și pe baza ei, începe codificarea unui mesaj. Pentru analiza lumii înconjurătoare, pentru sinteză și codificare, el folosește instrumentele epocii sale. Codul pe care îl folosește aparține contextului existenței sale, codul este un binom de tipul semn-semnificat. Fiecare semn trimite mai departe la un semnificat.

De exemplu, semnul „pește” trimite la semnificatul de pește ca vietate acvatică sau și mai departe, la ideea de creștinism. Pentru a înțelege acest semn, este nevoie de cunoașterea limbii, cunoașterea vietății sau cunoașterea culturală legată de creștinism. Simbolul poate prezenta o multitudine de semnificații. Pot să citesc „pește”, iar pentru a mă asigura că o persoană din altă regiune geografică înțelege mesajul meu, îl voi codifica în limba sa proprie, de exemplu folosind semnul „fish”. Pentru a ne înțelege, ori voi învăța eu limba lui, ori el va fi nevoit să învețe limba mea.

Horia-Roman Patapievici, privind asupra modului în care se făcea filosofie în Grecia Antică, notează: „Conversația neîntreruptă nu urmărește cunoașterea abstractă, ci îmbrățișarea. Sau mai bine spus, urmărește și cunoașterea abstractă, dar numai prin intermediul îmbrățișării.” Am amintit deja că arta nu poate să fie despărțită de subiectivism, arta trece prin ființa umană. Așa se face că, pentru a înțelege arta cât mai aproape de sensul ei deplin, este nevoie chiar de o cunoaștere personală a artistului-creator.

Michael G. Hasel sugerează că istoria este esențială pentru ființele umane, nu este nicio persoană care să se afle în afara acestui sistem, ea ne modelează identitatea. Pentru a cunoaște și înțelege lumea scriitorului biblic, teologia folosește instrumentele exegezei respectând regulile hermeneutice. Tot astfel este esențial ca în lumea muzicii, artistul-interpret să facă un demers științific pentru a înțelege mai bine lumea artistului-creator. Chiar și cel care ascultă este invitat să facă acest lucru deoarece altfel nu va înțelege precis simbolurile folosite în exprimare de către artistul-creator și de către artistul-interpret.

Fiecare veac își are spiritul său. Acesta este un amănunt esențial când vine vorba despre studierea artei. Trebuie să identificăm epoca stilistică din care a făcut parte artistul-creator pentru a observa valorile, crezurile, motivele sau temele specifice. De asemenea, în interpretarea muzicală se poate face un studiu asupra modului în care se desfășura interpretarea muzicală. Care este numărul de Hz la care se acorda orchestra? Cum arătau și sunau instrumentele pentru care au fost scrise paginile muzicale? În ce clădiri se desfășurau audițiile muzicale? Toate aceste întrebări vor contura lumea în care a trăit artistul-creator.

5. Scurt studiu de caz- Pilda tatălui și a fiilor

Luca 15 :11-32 prezintă o pildă care aduce în prim plan povestea unei familii. Artistul-creator este Isus Care spune conținutul parabolei celor care Îl ascultă. Luca desfășoară un demers științific colectând date de la martori de primă-mână (destinatari inițiali), iar apoi, după ce are loc decodificarea, urmează continuarea procesului de comunicare. El devine artist-interpret care va codifica mesajul pentru Teofil și cei care vor interacționa cu Textul Sacru.

Acest Text îl va influența puternic pe Rembrandt van Rijn, așa se face că și el, la rândul său, va deveni artist-interpret pictând tabloul „Întoarcerea fiului risipitor.” Povestea continuă, iar tabloul va fi privit de teologul Henri J.M. Nouwen. După ce va decodifica și el tabloul, va ajunge la rândul său un artist-interpret publicând cartea „Fiul risipitor”: povestea unei întoarceri acasă. Interacțiunea cu fiecare dintre operele de artă amintite va demonstra cercetătorului că doar înțelegerea lumii artistului-creator și pe cea a artistului-interpret din care fac parte și epoca stilistică respectivă căreia îi rezonază, doar această înțelegere va duce la esența operei de artă.

6. Concluzii

Practica muzicală poate reprezenta actul pe care îl realizează artistul-creator sau artistul-interpret. Pentru artistul-creator, epocile istorice reprezintă o matrice a creativității. Am demonstrat că artistul-interpret se află între un proces de decodificare și unul de codificare, iar cunoașterea epocilor istorice îl va ajuta pe acesta să decodifice și să codifice mesajul artistic, astfel încât muzica să-și atingă scopul: comunicarea unui conținut.

Bibliografie

- Dâncu, Vasile Sebastian, *Comunicarea simbolică*, Cluj-Napoca, Eikon, 2009.
- Dewey, John, *Art as Experience*, New York, Capricorn Books, 1958.
- Fischer, Ernst, *Necesitatea Artei*, București, Editura Meridiane, 1968.
- Hasel, Michael G. în Ed. Frank M. Hasel, *Biblical Hermeneutics: An Adventist Approach*, Madrid, Safeliz, 2020.
- Heidegger, Martin, *Originea operei de artă*, București, Humnitas, 1985.
- Nemițescu, Ștefan I, *Istoria artei ca filosofie a istoriei I Teoria Criticii*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985.
- Nouwen, Henri J.M. *Fiul risipitor: povestea unei întoarceri acasă*, București, Humanitas, 2017.
- Oprea, Ioana, *Comunicare culturală și comunicare lingvistică în spațiul european*, Iași, Institutul European, 2008.
- Patapievici, Horia-Roman, *Partea nevăzută decide totul*, București, Humanitas, 2019.
- Ștefănescu, Simona, *Sociologia comunicării*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2009.
- Stoichiță, Victor Ieronim, *Despărțirea de București: O povestire*, București, Humanitas, 2015.
- Szalos-Farkas, Zoltan, *Dumnezeu, Scriptura și Biserica: Tratat de teologie, hristologie și spiritualitate*, București, Editura Universitară, 2013.
- White, Nicholas P. Plato, *On Knowledge and Reality*, IN: Indianapolis, Hackett Publishing Company, 1976.

PERPETUUM MOBILE

A doua zi de școală, (9 septembrie 2025) prima activitate extrașcolară. Clasele a IX-a D, a X-a E și a XII-a A, însoțite de domnul profesor Sergiu Avram, au fost în vizită la firma de software *Lundin*, unde au învățat lecții prețioase dintr-un domeniu atât de căutat în ziua de azi.

Miercuri (24 septembrie 2025), clasele a XI-a D și a XII-A au cunoscut o altă dimensiune a patriotismului, aceea de a asigura prin educație vocațională generații de tineri care se pun în slujba țării, preocupați de siguranța ei.

În cadrul Academiei Tehnice Militare „Ferdinand I” elevii noștri au găsit o lume a științei și a tehnicii dusă pe culmile cele mai înalte, o continuă preocupare de a inova și de a înzestra armata cu cele mai eficiente mijloace de apărare. Elevii noștri s-au bucurat să vadă lecții demonstrative și să-și satisfacă curiozitatea punând întrebări despre activitatea instituției.

Mulțumim echipei de cadre militare care le-a fost alături și le-a oferit această minunată experiență!

Toamna se învață cu bucurie!

Elevii clasei I B, împreună cu doamna învățătoare Cristina Brașov, au avut parte de o zi specială (13 octombrie 2025), plină de zâmbete, arome și descoperiri! Sub fereastra clasei, o viță-de-vie improvizată le-a oferit ocazia să culeagă și să guste struguri, trăind o experiență autentică de toamnă chiar în curtea școlii.

📖 În cadrul întâlnirii de dimineață, copiii au ascultat cu emoție povestirea transformării apei în must de către Isus, o minune care le-a stârnit curiozitatea și le-a deschis gustul pentru învățătură, iar surpriza dulce a fost că au băut și ei must proaspăt, exact ca în relatarea biblică!

🎵 La ora de Comunicare în limba română, micii școlari au învățat despre sunetul și litera „i”, iar bucuria culegerii s-a împletit perfect cu versurile cântecelului fredonat la muzică:

♪ „I, i, i, veniți, copii, la vii!
Strugurele must se face
Și nouă mustul ne place,
I, i, i veniți, copii, la vii!”

...O zi în care lecțiile s-au gustat la propriu, iar învățarea a fost dulce ca mustul!

Gazde minunate, muzică bună, o atmosferă de familie în ciuda diferențelor lingvistice...

Dumnezeu ne-a dat această experiență unică
în urma vizitei noastre în Sabat la Biserica
Adventistă din Cracovia (26 octombrie 2025).

În timp ce elevii noștri se bucură de ultimele zile de vacanță, ne aducem aminte de ce a însemnat „Săptămâna Altfel” (20-24 octombrie 2025) pentru școala noastră. Pentru azi facem o retrospectivă a activităților desfășurate de cei mai mici.

Astfel, „fluturașii” de la grupa mică (educatoare Rebeca Nedelea și Erika Manea) au avut activități diverse. Luni: „Polițistul-prietenul nostru”. Copiii au învățat că polițistul ne protejează și nu trebuie să ne temem de el. Marți - atelier de pictură, copiii pictând un breloc cu numele lor. Miercuri – olărit.

Fiecare copil a ales un model de oală pe care a realizat-o din lut. Joi, cei mici s-au bucurat de teatru creștin de păpuși. Crina și Bogdănel au învățat copiii să se spele pe dinți și să fie de ajutor celor din jur. În ultima zi au participat la un atelier de gătit, iar toți copiii au participat la realizarea unui desert sănătos și delicios.

Fiecare copil a ales un model de oală pe care a realizat-o din lut. Joi, cei mici s-au bucurat de teatru creștin de păpuși. Crina și Bogdănel au învățat copiii să se spele pe dinți și să fie de ajutor celor din jur. În ultima zi au participat la un atelier de gătit, iar toți copiii au participat la realizarea unui desert sănătos și delicios.

Elevii clasei Pregătitoare A – Buburuze (învățătoare Gabriela Raicu) au pășit într-o lume a descoperirii, unde știința prinde viață prin experimente uimitoare, iar literele se nasc sub ochii lor într-o tipografie plină de taine. Și-au modelat răbdarea și creativitatea în lutul olarului, iar mințile lor au sclipit în cadrul concursului „Micul isteț”. Au învățat să circule cu grijă, în siguranță, pe drumul vieții și să descopere bucuria gustului dulce sănătos, devenind „micii bucătari”. Cinci zile într-o aventură a curiozității și a bucuriei de a învăța altfel.

Elevii clasei pregătitoare B (învățătoare Simina Ciurea) au trăit o experiență plină de bucurie și învățare prin activități practice, interactive și captivante. Au participat la ateliere de dezvoltare a încrederii în sine, la un atelier de olărit și la unul de creare a unei povești. De asemenea, cu ajutorul unui reprezentant al poliției, au descoperit regulile de circulație și importanța respectării acestora. A fost o săptămână a descoperirii, creativității și cooperării!

În această săptămână, elevii clasei I A (învățătoare Raluca Rotaru) au participat la mai multe activități în școală și în afara ei:

- la nivel de clasă, au participat activ la atelierul creativ de lectură, au realizat creații artistice cu materiale din natură, au lucrat pe grupe la activitate practică cu experimente distractive și educative;

- împreună cu ceilalți colegi din clasa I B, au participat la prezentarea și dezbateră cu privire la fenomenul de bullying, coordonată de un reprezentant al Poliției, departamentul Siguranța școlară;

- miercuri au participat la activități fizice și jocuri de echipă în Parcul Tineretului, având ca tematică lucrul în echipă și colaborarea;

- vineri au fost protagoniști în Destiny Park, orașul condus de copii, unde au făcut cunoștință în mod practic cu multe meserii, au învățat să muncească, să administreze banii și să se descurce pe cont propriu în multe situații. O experiență de învățare și formare care a meritat.

★ Săptămâna „Școala Altfel” la Clasa Steluțelor (I B – învățătoare Cristina Brașov) a fost plină de bucurie, curiozitate și descoperiri frumoase:

◆ Luni, împreună cu doamna dr. veterinar Stavarache Rebeca, au învățat despre prietenii necuvântători și despre cât de important este să fie empatici și responsabili față de animale. Activitatea a continuat cu un atelier atractiv de pictură, susținut de domnul profesor Diaconu Liviu;

◆ Marți, au pășit în culisele Radio Vocea Speranței și

Speranța TV, unde copiii au descoperit cum prinde viață o emisiune și ce echipă frumoasă lucrează acolo. Mulțumiri doamnei Mihai Mioara pentru că a făcut atât de accesibilă experiența copiilor la Centrul Media Adventist!;

◆ Miercuri, au aflat cum ia naștere o carte și câtă muncă, imaginație și pasiune se ascund „în inima tiparului”. De asemenea, și aici au întâlnit o echipă frumoasă de oameni harnici și generoși. Îi mulțumim domnului David

Iordan pentru toate explicațiile oferite cu atâta dăruire!;

❖ Joi, au vorbit despre respect și siguranță în școală, într-o activitate specială, realizată împreună cu un reprezentant al Poliției locale;

❖ Vineri, au încheiat săptămâna cu mult entuziasm și voie bună, în cadrul atelierului „Tu contezi!”, susținut de doamna formator Smeu Romina, în care fiecare copil a învățat că este valoros, unic și important.

Săptămâna Școala Altfel a fost pentru toți cei implicați o experiență minunată, plină de activități atractive, emoții frumoase și copii fericiți!

Copilul care Îl iubește pe Dumnezeu își poartă și țara în inimă! De acest lucru ne-am dat seama urmărind activitățile superbe organizate de „fluturașii” noștri de la grădiniță, de cei mai mici dintre elevii noștri, de la clasele pregătitoare și a I-a, precum și de elevii de gimnaziu, cu ocazia Zilei Naționale a României.

Îmbrăcăminte copiii a fost superbă, cei mici fiind „delicioși” în straie populare, au avut activități culturale specifice sărbătorii, au servit mâncare tradițională, a fost, per total, o atmosferă de mare bucurie. Dumnezeu ne-a binecuvântat să ne naștem în această țară frumoasă, pe care suntem chemați să o prețuim și suntem chemați să-i învățăm și pe elevii noștri să o prețuiască! Dumnezeu să poarte de grijă țării noastre frumoase!

După concertul desfășurat în Sala mare a Universității Adventus (14 decembrie 2025), a venit rândul unui grup restrâns să meargă să colinde la Primăria Sectorului 4, un loc unde ne-am simțit întotdeauna bineveniți și unde am adus mereu, de-a lungul anilor, bucuria vestirii Nașterii Domnului Iisus Hristos. Și, ca în fiecare an, bucuria a fost reciprocă!

Am fost primiți cu mare drag de către angajații și conducerea Primăriei, în frunte cu domnul viceprimar Andrei George Trocan și, de asemenea, ne-am bucurat de prezența directorului general al Direcției de Administrare a Unităților de Învățământ din Sectorul 4, doamna Ana Maria Mocăniță. Nu au fost deschise doar ușile instituției, ci și „ușile” inimilor celor prezenți, care au primit, cu mare deschidere, un mesaj de speranță și bucurie prin faptul că Hristos S-a născut!

Minunații noștri copilași de la grădiniță și nivelul primar au avut parte, pe 15 decembrie 2025, de o foarte frumoasă surpriză! Domnul Traian Opruța și colegii săi talentați de la Teatrul OAC din Alba-Iulia au prezentat preșcolarilor și micilor școlari un spectacol de teatru de păpuși intitulat „Unde este Împăratul?”

Timpu de 40 de minute, copiii, alături de cadrele didactice însoțitoare, au intrat în atmosfera Nașterii Domnului, ghidați și cuceriți de păpușile Ana și Matei.

“Împăratul Isus a venit pe pământ să fie cu noi, să ne iubească și să ne slujească. El a venit să Își dea viața pentru noi. În fața unui astfel de Împărat, merită să te închini!”

Marile orașe ale României sunt pline de luminițe strălucitoare în această perioadă a anului. Plimbările pe străzile orașelor, participarea la tot felul de activități organizate în locurile special amenajate cu ocazia sărbătorilor de iarnă au un farmec aparte, iar o parte din elevii claselor noastre, însoțiți de dirigintele lor, au beneficiat de activități superbe.

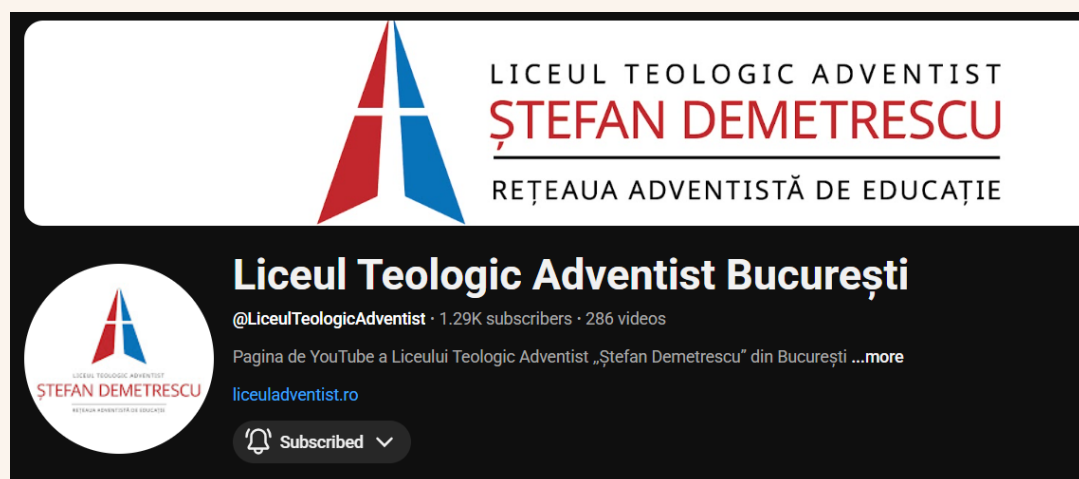
Clasa a XI-a A s-a urcat zilele trecute în tren și a coborât la Craiova (7 decembrie 2025), unde au avut parte de momente deosebite.

Clasele a X-a E și a IX-a C s-au bucurat de București și de ce oferă orașul nostru în perioada aceasta (15-19 decembrie 2025). Iar bucuria e cu atât mai mare când o împarți cu prietenii!

URMĂREȘTE-NE!

Liceul Teologic Adventist *Ștefan Demetrescu* este acum atât pe Facebook, cât și pe YouTube! Vă invităm să scanați codurile QR de mai jos pentru a accesa conturile liceului și a ne urmări activitățile de-a lungul anului.

YouTube

Facebook

LICEUL TEOLOGIC ADVENTIST

ȘTEFAN DEMETRESCU

REȚEAUA ADVENTISTĂ DE EDUCAȚIE

NR: 6

